

**GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE**

Nr No.2/2013

INFORMACJA INFORMATION

**O SYTUACJI
SPOŁECZNO-
-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTW**

**ON SOCIO-
-ECONOMIC
SITUATION
OF VOIVODSHIPS**

**ROK XVIII
YEAR XVIII**

**KWARTALNIK
QUARTERLY**

**WARSZAWA, WRZESIEŃ 2013
WARSAW, SEPTEMBER 2013**

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Badań
Regionalnych i Środowiska
*CSO, Regional and Environmental
Surveys Department*

kierujący
supervisor

Joanna Poświata – Naczelnik
Wydziału Analiz i Opracowań
Regionalnych
*Head of Regional Analyses and
Studies Section*

zespół
team

Elżbieta Grobicka
Joanna Hausman-Czerwińska
Anna Patejuk
Krystyna Przepióra
Anna Sławińska
Ewelina Taratuta

Projekt okładki
Cover design

Sylwester Jabłoński

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła
When publishing the CSO data – please indicate the source

ISSN 0866-9333

Publikacja dostępna na
Publication available on

www.stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Publikacja *Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw* jest kolejną edycją tego opracowania wydawanego z częstotliwością kwartalną od 1996 r. Zawiera szereg informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województw (NTS 2). Wszystkie prezentowane kategorie zostały przedstawione w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju w okresach kwartalnych lub okresach narastających.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów oraz części tabelarycznej, w której zamieszczono dane statystyczne z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, podmiotów gospodarki narodowej, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw, nakładów inwestycyjnych i rolnictwa.

Część analityczna dostępna jest w formie PDF, natomiast tablice z danymi dostępne są w formie Excel. Szerszy zakres danych liczbowych dostępny będzie w Banku Danych Lokalnych w module danych krótkookresowych www.stat.gov.pl/bdl.

Dyrektor Departamentu
Badań Regionalnych i Środowiska

Dominika Rogalińska

PREFACE

The publication "Information on socio-economic situation of voivodships" is the subsequent edition of this elaboration issued on a quarterly basis since 1996. The edition contains a vast range of information characterizing the socio-economic situation of voivodships (NUTS 2). All categories have been presented in terms of dynamics and in relation to national aggregates quarterly and cumulatively.

The elaboration includes analytical part enriched with maps and charts as well as tabular part containing statistical data on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, entities of the national economy, sold production of industry and construction, financial results of enterprises, investment outlays as well as agriculture.

Analytical part is presented in PDF format, whereas tables with data are accessible in Excel format. Detailed databases can be extracted online from Local Data Bank in dedicated section of short-term indicators module via our website www.stat.gov.pl/bdl.

*Director of Regional
and Environmental Surveys Department*

Dominika Rogalińska

SPIS TREŚCI	CONTENTS	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Spis treści	<i>Contents</i>	4
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	5
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	8
Objaśnienia znaków umownych	<i>Symbols</i>	16
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	17
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	23
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	25
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	34
EMERYTURY I RENTY	<i>RETIREMENT PAY AND PENSIONS</i> ...	37
CENY	<i>PRICES</i>	39
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	44
PRODUKCJA PRZEMYSŁU I BUDOW- NICTWA	<i>PRODUCTION OF INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>	46
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘ- BIORSTW	<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTER- PRISES</i>	48
NAKŁADY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	51
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	53
 TABLICE – W ODDZIELNYM PLIKU W FORMACIE EXCEL	 <i>TABLES – PLACES IN SEPARATE EXCEL FORMAT FILES</i>	

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

2. Data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

3. The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

4. Data according to NACE sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.

9. In the publication data in regard to:

1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;;

3) **financial results of non-financial enterprises and investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of

rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw**, prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Jako ceny stałe od 2013 r. przyjęto ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

13. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE) in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the abovementioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations. An enterprise may be a sole legal unit. Enterprise sector includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. As constant prices since 2013 were adopted – 2010 constant prices (2010 average current prices).

12. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Central Statistical Office.

13. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

14. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

14. The names of some sections of PKD 2007 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje PKD <i>sections of the NACE</i>	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

15. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

15. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

UWAGI METODYCZNE**1. Dane o:**

- 1) **ludności** zbilansowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 oraz danych ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności;
- 2) urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

2. Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami).

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy to, zgodnie z art. 49 ww. ustawy, osoby spełniające co najmniej jedno z kryteriów, w tym między innymi:

- 1) bezrobotni do 25 roku życia;
- 2) długotrwale bezrobotni;
- 3) bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- 4) bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych;
- 5) bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia;
- 6) bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia;
- 7) bezrobotni niepełnosprawni.

Długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

METHODOLOGICAL NOTES**1. Data concerning:**

- 1) **population** are compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011 as well as current reporting data on vital statistics and population migration;
- 2) *births and deaths (including infant deaths)* – are calculated according to the definition of infant birth and death – recommended by the World Health Organization (WHO).

2. Data on average paid employment include persons employed on the basis of a labour contract on a full and part-time basis, converted to full-time work period.

3. Data on the unemployed persons registered in the powiat labour offices are presented in accordance with the Law of 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments).

Unemployed persons with a specific situation on the labour market are the persons who in accordance with the Article 49 of the above-mentioned Law meet at least one of the following criteria of which among others:

- 1) *unemployed persons below 25 years of age;*
- 2) *are long-term unemployed;*
- 3) *unemployed persons over 50 years of age;*
- 4) *unemployed persons without occupational qualifications;*
- 5) *unemployed persons bringing up single-handed at least one child below 18 years of age;*
- 6) *unemployed persons who after serving a prison sentence did not take up employment;*
- 7) *disabled unemployed persons.*

The long-term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adult in the workplace.

Unemployed persons without benefits are persons registered in employment offices, in search for work, who either lost or did not acquire rights to benefits.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopę napływu bezrobotnych obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby osób aktywnych zawodowo w końcu kwartału.

4. Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe ją podjąć w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie do 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

*The **registered unemployment rate** was compiled as a share of registered unemployed persons in the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

*The **inflow rate of unemployment** is calculated as a ratio of newly registered unemployed persons to the number of economically active persons at the end of a quarter.*

4. Data on the economic activity of the population, aged 15 and more, are compiled on the basis of the Labour Force Survey (LFS), which is conducted quarterly using continuous observation method (a sliding survey week). The survey includes the members of households in dwellings selected on a random basis. The LFS data have been calculated on the basis of the exact date of birth.

Among the **employed persons** are included all persons aged 15 or more who within the surveyed week:

- 1) performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as paid employees, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or conducting family economic activity outside agriculture;
- 2) had work but did not perform it:
 - a) due to illness, maternity leave or vacation,
 - b) due to other reasons, but the break in employment did not exceed 3 months and since 2006 – exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries.

*The **unemployed** are persons aged 15–74, who within the period of the surveyed week did not work, actively sought work and were available for work within two weeks after the surveyed week.*

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto przypadające na 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw obliczono przyjmując:

- 1) wynagrodzenia osobowe bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą;
- 2) wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- 3) honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę.

Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto przypadających na 1 zatrudnionego obejmują zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych (wprowadzonego od 1 I 1992 r.) oraz obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 I 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

6. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także z budżetów Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

*The **activity rate** is calculated as the share of the economically active persons (total or a given group) in population aged 15 and more (total or a given group).*

*The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or a given group) in population aged 15 and more (total or a given group).*

*The **unemployment rate** is calculated as the share of unemployed persons (total or a given group) in the number of economically active population aged 15 and more (total or a given group).*

5. Average monthly gross wages and salaries per paid employee in the enterprise sector is calculated assuming the following:

- 1) *personal wages and salaries (excluding wages and salaries of outworkers and apprentices as well as persons employed abroad);*
- 2) *payments from a share in profit or in the balance surplus of co-operatives;*
- 3) *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with labour contract.*

Data regarding the average monthly gross wages and salaries per paid employee includes the deduction from pay for personal income taxes (introduced on 1 I 1992) and contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by insured employees, introduced on 1 I 1999, in accordance with the Law on the Social Security System, of 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887 with later amendments).

6. Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the budgets of the Ministry of National Defence, Ministry of Interior as well as Ministry of Justice.

Information regarding retirement pay and

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

7. Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** (tj. górnictwa i wydobywania, przetwórstwa przemysłowego, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych oraz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją) prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** wyrażona w cenach bazowych, z uwagi na niewystępujący podatek akcyzowy i dotacje przedmiotowe, równa się wartości wyrażonej w cenach producenta.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;

pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocations as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the source of the Social Insurance Fund and the state budget, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

Retirement pay and pension benefits systems do not provide for the payment of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

7. Data on the value of **sold production of industry** (i.e. of mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply and also water supply; sewerage, waste management and remediation activities) are presented excluding VAT and the excise tax, but including the value of objective subsidies for products and services, in so-called basic prices.

The value **of sold production of construction** presented in basic prices, is equal to the value expressed in producer's prices due to the lack of excise tax and entity subsidies.

Data regarding sold production of industry concerns industrial and non-industrial activities of economic entities included to the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" and covers:

- 1) the value of finished goods sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial;
- 3) flats agent's fees in the case of concluding an

- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

8. Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

9. Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw dostosowano do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity ustawy – Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223).

Przychody z całokształtu działalności obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- 2) przychody ze sprzedaży towarów i materiałów (tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów przez siebie wytworzonych, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji);
- 3) pozostałe przychody operacyjne;
- 4) przychody finansowe.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów

agreement on commission terms or full agent's fees in the case of concluding an agency agreement;

4) the value of products in the form of settlements in kind;

5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

8. Information regarding completed dwellings concerns dwellings in newly built and expanded buildings (partly comprising the expansion) as well as dwellings obtained as a result of investment adaptations, together with dwellings obtained from conversion of non-residential spaces. The division of dwellings into buildings of housing cooperatives, private buildings (i.e. realized by natural persons, foundations, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

9. Data on financial results of enterprises are adapted to the amendment Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223).

Revenues from total activity includes:

- 1) *net revenues from sale of products within country and for export which have been manufactured by the entity (goods, semi-finished goods and services) as well as packaging, equipment and third party services if the customers are invoiced for the foregoing together with the purchased products;*
- 2) *revenues from sale of goods and materials (i.e. current assets purchased for resale in a non-processed condition and products manufactured by entity if they are sold by shops within the company's network along with goods manufactured by other manufacturers);*
- 3) *other operating revenues;*
- 4) *financial revenues.*

Cost of obtaining revenues from total activity includes:

- 1) *cost of products sold, goods and materials related to the basic operating activity, which includes: the value of goods and materials sold as well as total costs decreased by the cost of gene-*

oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;

2) pozostałe koszty operacyjne;

3) koszty finansowe.

Wyniki finansowe:

1) wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;

2) obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz płatności z nim zrównanych, na podstawie odrębnych przepisów;

3) wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, tj. o podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych.

Wskaźniki:

1) wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;

2) wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;

3) wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;

4) wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

10. Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

rating benefits for the needs of the entity and corrected by change in product stocks;

2) other operating costs;

3) financial costs.

Financial results:

1) gross financial result (profit or loss) is a result on economic activity corrected by result on extraordinary events;

2) encumbrances of gross financial result include: income tax on legal and natural persons and other payments pursuant to separate regulations;

3) net financial result (profit or loss) is obtained after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrance, i.e. income tax on legal and natural persons.

Indices:

1) sales profitability rate constitutes the relation of the result from the sale of products, goods and materials to net revenues from the sale of products, goods and materials;

2) the cost level indicator constitutes the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;

3) the profitability rate of gross turnover constitutes the relation of gross financial result to revenues from total activity;

4) the profitability rate of net turnover constitutes the relation of net financial result to revenues from total activity.

10. The basis for compiling the price indices of consumer goods and services is price observation of representatives of goods and services.

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the weights system based on the structure of households expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, from the year preceding the surveyed year, derived from the household' budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

11. Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych są notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu.

12. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

13. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych** i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach są miesięczne notowania cen dokonywane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju i województw.

14. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

15. Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych

11. The sources of information on **retail prices** of presented foodstuffs are quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Prices of food are collected once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations are conducted two times a month.

12. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

13. The information on prices of **agricultural products** and livestock received by farmers on marketplaces comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 marketplaces. Average monthly prices were calculated as arithmetic mean of quotations from the entire country and from voivodships.

14. **Procurement of agricultural products** includes the quantity of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

15. The presented division of **investment outlays**, including outlays on new fixed assets and (or) the improvement (enlargement, rebuilding, reconstruction, modernization) of existing capital asset items, was compiled according to the principles of the “ESA 1995” recommendations. Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as well civil engineering constructions), of which, among others, construction and assembly work, design and cost estimate documentation;
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movable and fittings);
- transport equipment;
- others, i.e. detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed as-

środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego (określonych do 31 XII 2001 r. jako odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych) za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

sets and since 1995, livestock (basic herd) and long-term plantings and moreover costs of treatment of constructed liabilities in order to finance purchasing, constructing and developing of fixed assets (determined up to 31 XII 2001 as interests on credits and investment loans) for the period of investment realization (including exclusively in data expressed at current prices).

Other outlays include outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH*SYMBOLS*

Kreska (-)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak \triangle	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
Znak *	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w publikacjach bieżących. <i>data revised.</i>
„W tym” "Of which"	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

W II kwartale 2013 r. odnotowano w Polsce nieco szybsze niż w I kwartale br. tempo wzrostu gospodarczego. Według wstępnego szacunku, produkt krajowy brutto (PKB) był wyższy realnie o 0,8% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (wobec wzrostu o 0,5% w I kwartale br., o 2,3% przed rokiem). Nadal głównym czynnikiem kreującym wzrost PKB był eksport netto (wpływ na tempo wzrostu gospodarczego +2,5 p.proc.), przy negatywnym wpływie popytu krajowego (-1,7 p.proc.), wynikającym z bardzo głębokiego spadku akumulacji (o 14,0%). Na negatywny wpływ akumulacji na tempo wzrostu gospodarczego (-2,5 p.proc.) złożył się ujemny wpływ przyrostu rzeczowych środków obrotowych (-1,9 p.proc.) oraz ujemny wpływ popytu inwestycyjnego (-0,6 p.proc.; na skutek głębokiego spadku w sektorze instytucji rządowych i samorządowych). Dodatni wpływ spożycia ogółem (+0,8 p.proc.) spowodowany był wzrostem spożycia publicznego (o 3,9%) oraz indywidualnego (o 0,2%).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej była wyższa w skali roku o 0,9%. Po dwóch kwartałach spadku, odnotowano wzrost wartości dodanej brutto w przemyśle (o 3,4%). Utrzymał się wzrost wartości dodanej w sektorze usług. Natomiast pogłębił się spadek w budownictwie (o 20,3%, wobec spadku o 12,4% w I kwartale br.).

W I półroczu 2013 r. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była o 0,4% niższa niż w I półroczu 2012 r. (przed rokiem wzrost o 3,7%). Spadek produkcji przemysłowej odnotowano w 10 województwach, od 5,0% w śląskim i świętokrzyskim do 0,3% w pomorskim. W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w zachodniopomorskim (o 13,9%) i podkarpackim (o 6,1%). Produkcja budowlano-montażowa (w cenach stałych) w I półroczu br. była o 21,5% niższa niż przed rokiem, kiedy notowano wzrost o 7,8%.

W I półroczu 2013 r. badane przedsiębiorstwa niefinansowe uzyskały nieco słabsze niż w analogicznym okresie ub. roku wyniki finansowe. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe nie odbiegały znacząco od uzyskanych przed rokiem; wskaźniki rentowności obrotu netto oraz rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów utrzymały się na poziomie I półrocza 2012 r., nieznacznie pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów oraz wskaźnik rentowności obrotu brutto. Najgłębsze pogorszenie wszystkich wskaźników odnotowano w przedsiębiorstwach województw świętokrzyskiego i dolnośląskiego, a największą poprawę większości wskaźników – w przedsiębiorstwach województwa podkarpackiego. W ogólnej liczbie badanych podmiotów zmniejszył się udział przedsiębiorstw rentownych, obniżył się także ich udział w przychodach z całokształtu działalności.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu 2013 r. było o 2,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 4,2%). Zwiększenie wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach, największe – w łódzkim (o 3,9%) i podkarpackim (o 3,8%); najmniejsze – w świętokrzyskim (o 0,6%) i śląskim (o 0,8%). Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się o 0,4 p.proc. i wyniosła 42,3 p.proc.

W I półroczu 2013 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 1,0% niższe niż w I półroczu 2012 r. (przed rokiem wzrost o 0,5%). Spadek odnotowano w 15 województwach – od 4,7% w opolskim do 0,1% w dolnośląskim. W województwie wielkopolskim wystąpił wzrost o 2,1%.

W końcu czerwca 2013 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 2109,1 tys. osób bezrobotnych, tj. o 7,4% więcej niż przed rokiem. Zwiększenie liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano we wszystkich województwach; w 5 powyżej średniej krajowej. Największy wzrost bezrobotnych zarejestrowanych wystąpił w mazowieckim (o 12,0%), najmniejszy – w lubuskim (o 0,7%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu czerwca 2013 r. wyniosła 13,2% i była o 0,9 p.proc. wyższa niż przed rokiem. Najwyższą stopę bezrobocia zanotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (20,2%), kujawsko-pomorskim (17,6%) i zachodniopomorskim (17,0%), a najniższą w wielkopolskim (9,7%), mazowieckim (11,1%) i śląskim (11,2%). W porównaniu z czerwcem 2012 r. stopa bezrobocia zwiększyła się we wszystkich województwach, od 0,2 p.proc. w lubuskim do 1,1 p.proc. w mazowieckim.

Wzrost zarówno liczby bezrobotnych (o 5,8%), jak i stopy bezrobocia (o 0,5 p.proc. do poziomu 10,4%) wskazują również wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za II kwartał 2013 r. Według BAEL zmniejszyła się liczba pracujących (o 0,5%), obniżył się wskaźnik zatrudnienia (o 0,3 p.proc. do poziomu 50,0%). Pogorszyła się, w stosunku do ub. roku, relacja liczby osób niepracujących do pracujących.

W I półroczu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były o 0,9% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec o 4,0% przed rokiem). Wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach, w tym powyżej średniej w kraju w lubuskim (o 1,3%), kujawsko-pomorskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 1,1%) oraz mazowieckim (o 1,0%). Najwolniej rosły ceny w lubelskim (o 0,5%).

W skali roku wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w II kwartale br. odnotowano we wszystkich województwach; najwyższy – o 0,9% w lubuskim, a najniższy – o 0,1% w opolskim, wobec średnio w kraju o 0,5%. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych

wystąpił w większości grup towarów i usług, w tym najwyższy – napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz związanych z rekreacją i kulturą (po 3,6%).

Na rynku rolnym w czerwcu br., średnie ceny zbóż, z wyjątkiem targowiskowych cen pszenicy, były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Znacznie wyższe niż przed rokiem na obu rynkach były przeciętne ceny ziemniaków. Przeciętne ceny skupu podstawowych gatunków żywca rzeźnego kształtowały się na poziomie nieco niższym niż przed rokiem, a ceny mleka krowiego – wyższym. W skali roku wzrost cen mleka odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 4,9% w podkarpackim do 16,0% w kujawsko-pomorskim. Natomiast w ujęciu rocznym obniżyła się przeciętna cena targowiskowa prosiąt na chów. Spadek cen odnotowano w 7 województwach, w tym najgłębszy w śląskim (o 9,8%).

BASIC TRENDS

In the second quarter of 2013, economic growth in Poland was slightly faster than in the first quarter of the current year. According to preliminary estimates, real gross domestic product (GDP) increased by 0.8% compared with the corresponding period of the previous year (after the growth by 0.5% in the first quarter of the current year and by 2.3% a year before). The major factor of GDP growth was net export (which influenced economic growth by +2.5 percentage points) whereas contribution of domestic demand was negative (-1.7 percentage points), as a result of a steep drop of gross capital formation (by 14.0%). The negative impact of gross capital formation on economic growth (-2.5 percentage points) was due to negative influence of changes in inventories (-1.9 percentage points) and gross fixed capital formation (-0.6 percentage points; caused by sharp decline in general government sector). The positive impact of final consumption expenditure (+0.8 percentage point) was reflected by increases in public (by 3.9%) and individual consumption expenditure (by 0.2%).

Gross value added in national economy increased by 0.9% over the year. After two quarters of deceleration in a row, there was an increase in gross value added in industry (by 3.4%). Moreover an increase of gross value added in service has been continued. The further drop in construction was noted (by 20.3% comparing to a decrease by 12.4% in the first quarter of the current year).

In the first half of 2013, sold production of industry (constant prices) was by 0.4% lower than in the first half of 2012 (in the previous year rose by 3.7%). Decreases of production of industry were observed in 10 voivodships, ranged from 5.0% in śląskie and świętokrzyskie to 0.3% in pomorskie. In the rest of voivodships increases were noted, the highest in zachodniopomorskie (by 13.9%) and podkarpackie (by 6.1%). Construction and assembly production (constant prices) in the first half of the current year was by 21.5% lower than a year before, when an increase by 7.8% was noted.

In the first half of 2013, the financial results gained by surveyed non-financial enterprises were slightly lower than those noted in the corresponding period of the previous year. Key economic and financial indicators did not differ significantly from those recorded last year; profitability rate of net turnover and sales profitability rate of products, goods and materials remained unchanged compared with the first half of 2012, whereas cost level indicator and profitability rate of net turnover slightly deteriorated. The deepest decreases of all indicators were recorded in świętokrzyskie and dolnośląskie voivodships, while the highest improvements of most indicators were noted in podkarpackie enterprises. Share of enterprises showing net profit decreased, together with their share in revenues from total activity.

In the first half of 2013, average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector rose by 2.5% compared with the corresponding period of the previous year (in the previous year increased by 4.2%). Increases of wages and salaries were recorded in all voivodships, the highest – in łódzkie (by 3.9%) and podkarpackie (by 3.8%); the lowest – in świętokrzyskie (by 0.6%) and śląskie (by 0.8%). Range of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in relation to national average between voivodships with the best and the worst result decreased by 0.4 percentage point and amounted 42.3 percentage points.

In the first half of 2013, average paid employment in the enterprise sector fell by 1.0% compared with the first half of 2012 (when grew by 0.5%). The decreases were recorded in 15 voivodships, ranged from 4.7% in opolskie to 0.1% in dolnośląskie, while in wielkopolskie average paid employment rose by 2.1%.

At the end of June 2013 in labour offices, 2109.1 thous. unemployed persons were registered, i.e. by 7.4% more than a year before. The increases were noted in all voivodships, in 5 voivodships – above the national average. The number of unemployed persons grew the most in mazowieckie (by 12.0%), the less – in lubuskie (by 0.7%).

Registered unemployment rate at the end of June 2013 reached 13.2% and was up by 0.9 percentage point than a year before. The highest unemployment rate was noted in warmińsko-mazurskie (20.2%), kujawsko-pomorskie (17.6%) and zachodniopomorskie (17.0%), the lowest in wielkopolskie (9.7%), mazowieckie (11.1%) and śląskie (11.2%) voivodships. Registered unemployment rate in all voivodships were higher compared with June 2012, ranged from 0.2 percentage point in lubuskie to 1.1 percentage points in mazowieckie.

Increases in both – the number of unemployed persons (by 5.8%) and unemployment rate (by 0.5 percentage point to 10.4%) also indicate the preliminary estimates of The Labour Force Survey (LFS) for the second quarter of 2013. According to the LFS, the number of employed persons decreased (by 0.5%) as well as employment rate (by 0.3 percentage point to 50.0%). The relation between number of persons not working to employed persons was worse than a year before.

In the first half of the current year, prices of consumer goods and services were by 0.9% higher than in the corresponding period of the previous year (last year rose by 4.0%). Increases of prices were recorded in all voivodships, more than the national average in lubuskie (by 1.3%), kujawsko-pomorskie, wielkopolskie and zachodniopomorskie (all by 1.1%) as well as in mazowieckie (by 1.0%). The slowest rise was recorded in lubelskie (by 0.5%).

In the second quarter of 2013, prices of consumer goods and services increased in all voivodships, the highest – by 0.9% in lubuskie, the lowest – by 0.1% in opolskie, while the national average turndown by 0.5%. Increases of prices of consumer goods and services were recorded

in most groupings, the highest – in alcoholic beverages and tobacco as well as with recreation and culture (all by 3.6%).

On the agricultural market in June 2013, the average prices of cereals, excluding wheat prices on the marketplace, were higher than in the corresponding period of the previous year. The marketplace and procurement prices of potatoes were significantly higher. Average procurement prices of major animals for slaughter were slightly lower than in the previous year whereas price of milk was higher. Over the year increases of milk prices were recorded in all voivodships, ranged from 4.9% in podkarpackie to 16.0% in kujawsko-pomorskie. Whereas average marketplace prices of piglets decreased. Prices fell in 7 voivodships, the most in śląskie (by 9.8%).

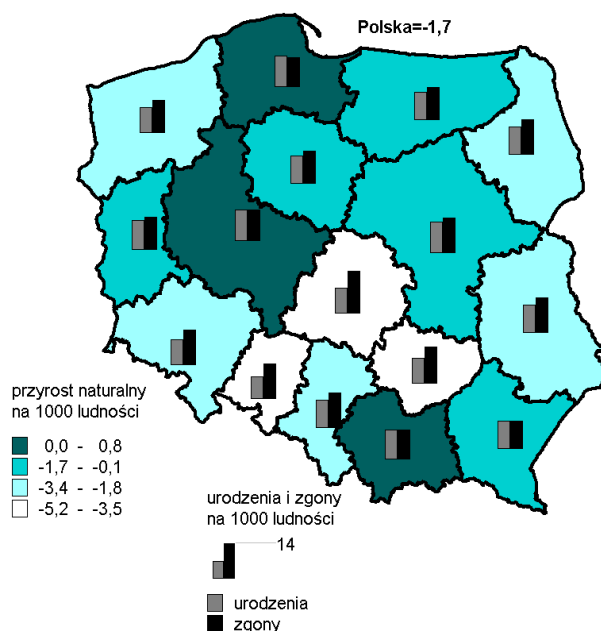
LUDNOŚĆ

Ludność Polski w końcu marca 2013 r. liczyła 38512,5 tys. osób, tj. o 19,5 tys. mniej niż przed rokiem.

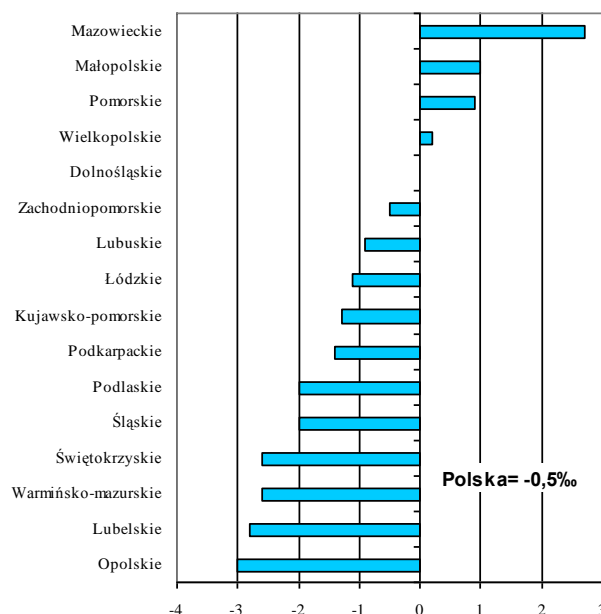
W I kwartale 2013 r. zaobserwowano pogłębienie negatywnych tendencji sprzed roku; znacznie spadła liczba urodzeń żywych, wzrosła – zgonów, co w skali roku spowodowało obniżenie przyrostu naturalnego (z minus 5,0 tys. osób do minus 16,4 tys. osób). Na spadek liczby ludności wpłynęło także ujemne ogólne saldo migracji na pobyt stały, które w stosunku do analogicznego okresu ub. roku obniżyło się 2,5 krotnie.

W okresie styczeń–marzec 2013 r. zarejestrowano 90,3 tys. **urodzeń żywych**, tj. spadek o 4,6 tys. w skali roku (w analogicznym okresie 2012 r. urodziły się o 383 osoby mniej niż w roku poprzednim). Współczynnik urodzeń zmniejszył się o 0,4 pkt i wyniósł 9,4‰. W 11 województwach współczynnik urodzeń nie przekroczył średniej dla kraju, a najniższy zanotowano w opolskim (7,5‰). Liczba urodzeń na 1000 ludności ukształtowała się na najwyższym poziomie w województwach pomorskim (10,4), wielkopolskim (10,3) i mazowieckim (10,2).

**RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
W I KWARTALE 2013 R.**

**SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH
NA POBYT STAŁY W I KWARTALE 2013 R.**

W I kwartale 2013 r. **zmarło** 106,7 tys. osób, tj. o 6,8 tys. więcej niż rok wcześniej (wobec spadku o ponad 1,4 tys. w tym samym okresie 2012 r.). Współczynnik zgonów wzrósł z 10,4‰ do 11,1‰, przy czym w 8 województwach przewyższał przeciętną dla kraju. Najwyższą

wartość wskaźnika odnotowano w łódzkim (13,8‰), natomiast najniższy poziom – w województwie podkarpackim (9,4‰).

W analizowanym okresie 2013 r. współczynnik wyrażający liczbę **zgonów niemowląt** na 1000 urodzeń żywych wzrósł w skali roku o 0,1 pkt i wyniósł 4,6. Wartość tego wskaźnika, niższą niż przeciętnie w kraju, zanotowano w 7 województwach, a najniższą w świętokrzyskim (1,5‰). Natomiast najwyższy współczynnik zgonów był w województwie dolnośląskim (6,2‰).

Przyrost naturalny trzeci rok z kolei był ujemny i wyniósł minus 16,4 tys. osób. W ujęciu rocznym współczynnik przyrostu naturalnego obniżył się z minus 0,5‰ do minus 1,7‰. Ujemny przyrost naturalny na 1000 ludności odnotowano w 13 województwach, a najniższą wartość osiągnęło łódzkie (minus 5,2). Dodatni wskaźnik wystąpił w województwach: pomorskim (0,8‰) i małopolskim (0,2‰) oraz w wielkopolskim (0,0‰).

W I kwartale 2013 r. ogólne **saldo migracji** na pobyt stały podobnie jak w latach poprzednich było ujemne, a w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło minus 0,5 (wobec minus 0,2 w I kwartale 2012 r.). Ujemną wartość wskaźnika odnotowano w 11 województwach w granicach od minus 3,0‰ w opolskim do minus 0,5‰ w zachodniopomorskim. Natomiast w województwach: mazowieckim (2,7‰), małopolskim (1,0‰), pomorskim (0,9‰), wielkopolskim (0,2‰) i dolnośląskim (0,0‰) współczynnik był dodatni.

Od stycznia do marca 2013 r. zawarto 13,1 tys. **związków małżeńskich**, tj. o 3,3 tys. mniej niż przed rokiem. Współczynnik małżeństw zmniejszył się w skali roku o 0,3 pkt i wyniósł 1,4‰. Najwięcej małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w województwie śląskim (1,6).

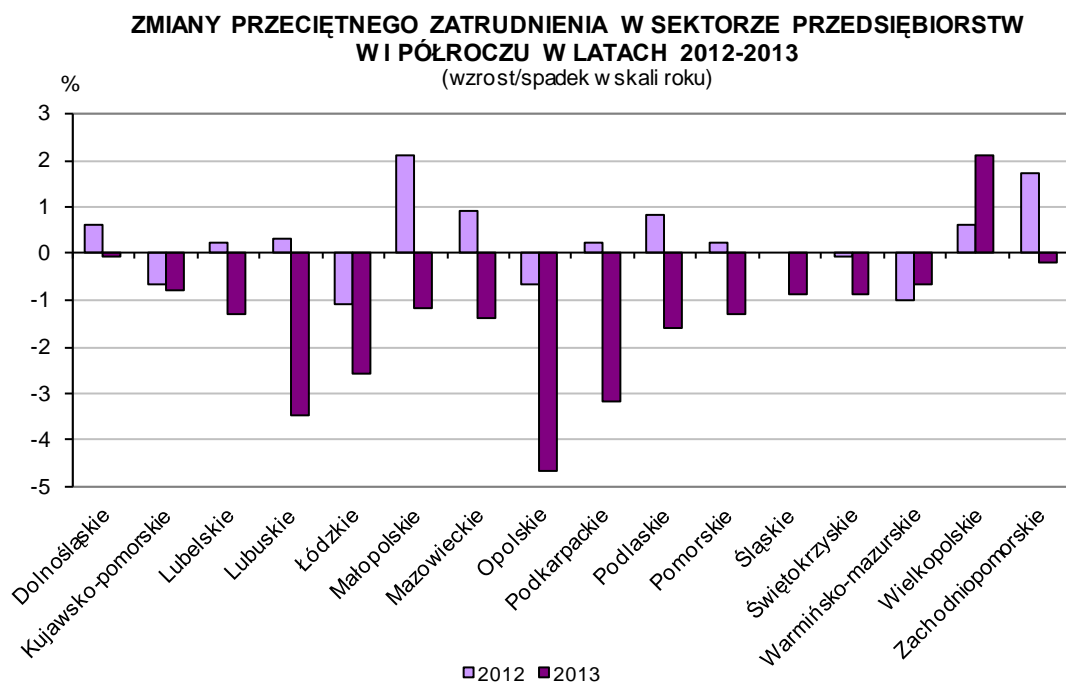
Drugi rok z kolei w okresie styczeń–marzec obserwuje się spadek liczby **rozwodów**. W I kwartale 2013 r. rozwiodło się 15,5 tys. par małżeńskich, tj. o 1,2 tys. mniej niż rok wcześniej. Współczynnik rozwodów w przeliczeniu na 1000 ludności obniżył się z 1,7 do 1,6, przy czym najniższą jego wartość odnotowano w województwie lubelskim (0,4). Najwyższym w kraju wskaźnikiem rozwodów charakteryzowało się województwo kujawsko-pomorskie (2,5).

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu 2013 r. było niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. W końcu czerwca 2013 r. zarówno liczba bezrobotnych zarejestrowanych jak i stopa bezrobocia były wyższe niż przed rokiem. Zmniejszył się odsetek osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia, ale w dalszym ciągu liczebność tej grupy bezrobotnych utrzymywała się na wysokim poziomie.

Wstępne wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** za II kwartał 2013 r. również wskazują na trudną sytuację na rynku pracy – odnotowano wzrost zarówno liczby bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia w ujęciu rocznym. Ponadto zmniejszyła się liczba pracujących, obniżył wskaźnik zatrudnienia, relacja niepracujących do pracujących uległa pogorszeniu.

W I półroczu 2013 r. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 5490,9 tys. osób i było o 1,0% niższe niż w analogicznym okresie 2012 r. (wobec wzrostu o 0,5% przed rokiem). Zmniejszenie zatrudnienia odnotowano m.in. w budownictwie (o 8,1%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 3,3%) oraz przemyśle (o 1,1%). Natomiast zwiększenie nastąpiło m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 3,1%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,4%). W 15 województwach wystąpił spadek przeciętnego zatrudnienia, najgłębszy w opolskim (o 4,7%); wzrost odnotowano w województwie wielkopolskim (o 2,1%).

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w I półroczu 2013 r. wyniosło 2447,8 tys. osób i w skali roku zmalało o 1,1%. Spadek wystąpił w 13 województwach, od 4,8% w opolskim do 0,8% w dolnośląskim. W województwach zachodniopomorskim, pomorskim i wielkopolskim odnotowano wzrost odpowiednio o 1,6%, 0,9% oraz 0,6%.

Przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 8,1% niższe niż przed rokiem i ukształtowało się na poziomie 443,2 tys. osób. Zmniejszenie zatrudnienia odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 17,9% w lubuskim do 2,7% w śląskim.

Przeciętne zatrudnienie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych wyniosło 1114,7 tys. osób i w stosunku do I półrocza 2012 r. zmniejszyło się o 0,7%. Spadek zatrudnienia odnotowano w 12 województwach, najgłębszy w pomorskim (o 7,6%) i podkarpackim (o 7,5%). W 3 województwach wystąpił wzrost zatrudnienia, w granicach od 7,1% w wielkopolskim do 1,4% w zachodniopomorskim. W województwie lubelskim przeciętne zatrudnienie pozostało na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem.

Przeciętne zatrudnienie w zakwaterowaniu i gastronomii było o 0,3% niższe niż w analogicznym okresie 2012 r. i wyniosło 109,3 tys. osób. Spadek zatrudnienia odnotowano w 8 województwach, w granicach od 15,9% w opolskim do 1,0% w warmińsko-mazurskim. W 7 województwach wystąpił wzrost; największy w pomorskim (o 9,5%). Przeciętne zatrudnienie w skali roku nie zmieniło się w województwie mazowieckim.

Przeciętne zatrudnienie w obsłudze rynku nieruchomości w I półroczu 2013 r. wyniosło 93,8 tys. osób i w skali roku zmalało o 3,3%. Spadek zatrudnienia odnotowano w 13 województwach; najgłębszy w pomorskim (o 13,6%). W 2 województwach nastąpił wzrost – o 1,2% w śląskim i 0,5% w kujawsko-pomorskim. W województwie małopolskim przeciętne zatrudnienie utrzymało się na poziomie odnotowanym w I półroczu 2012 r.

Przeciętne zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej ukształtowało się na poziomie 171,8 osób i w stosunku do analogicznego okresu 2012 r. zwiększyło się o 2,4%. Wzrost zatrudnienia odnotowano w 7 województwach, w granicach od 15,8% w łódzkim do 0,8% w pomorskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek zatrudnienia, w tym najgłębszy w podkarpackim (o 21,1%).

Przeciętne zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej było o 3,1% wyższe niż przed rokiem i wyniosło 315,8 tys. osób. Wzrost zatrudnienia zaobserwowano w 10 województwach, największy w warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek, w tym najgłębszy w śląskim (o 8,7%).

W końcu czerwca 2013 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 2109,1 tys. **osób bezrobotnych**, tj. o 144,7 tys. (o 7,4%) więcej niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych w skali roku odnotowano we wszystkich województwach, największy w mazowieckim (o 12,0%), małopolskim (o 10,8%) i śląskim (10,6%), a najmniejszy w lubuskim (o 0,7 %).

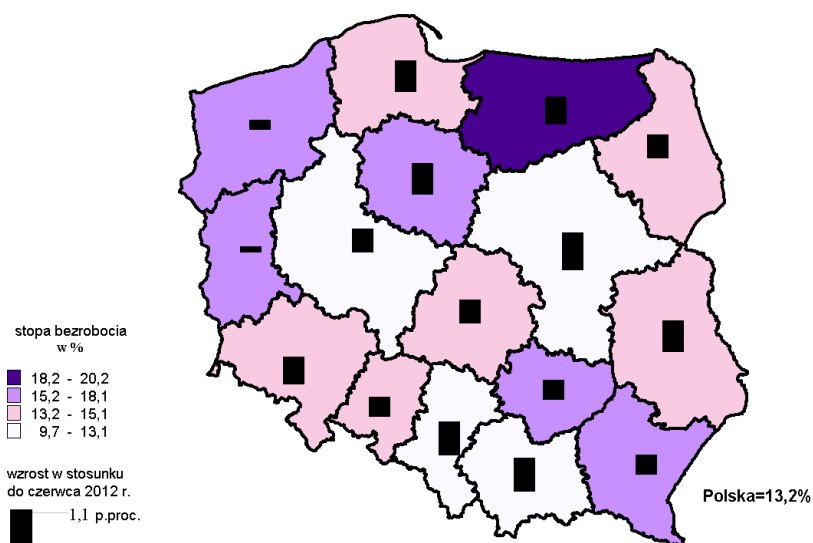
Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu czerwca 2013 r. wyniosła 13,2% przeciętnie w kraju i była o 0,9 p.proc. wyższa niż przed rokiem. Wzrost stopy bezrobocia w skali roku odnotowano we wszystkich województwach, przy czym największy w mazowieckim (o 1,1 p.proc.) oraz małopolskim i śląskim (po 1,0 p.proc.), a najmniejszy w lubuskim (o 0,2 p.proc.) i zachodniopomorskim (o 0,3 p.proc.).

Pogłębia się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. W końcu czerwca 2013 r. różnica pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w województwach wynosiła 10,5 p.proc. (wielkopolskie – 9,7%, warmińsko-mazurskie – 20,2%) i w skali roku rozpiętość ta zwiększyła się o 0,1 p.proc. Podobnie jak przed rokiem, do województw o wysokiej stopie bezrobocia, poza warmińsko-mazurskim, należały kujawsko-pomorskie

(17,6%) i zachodniopomorskie (17,0%). Najniższą stopę bezrobocia, poza wielkopolskim, odnotowano w województwie mazowieckim (11,1%) i śląskim (11,2%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2013 R.

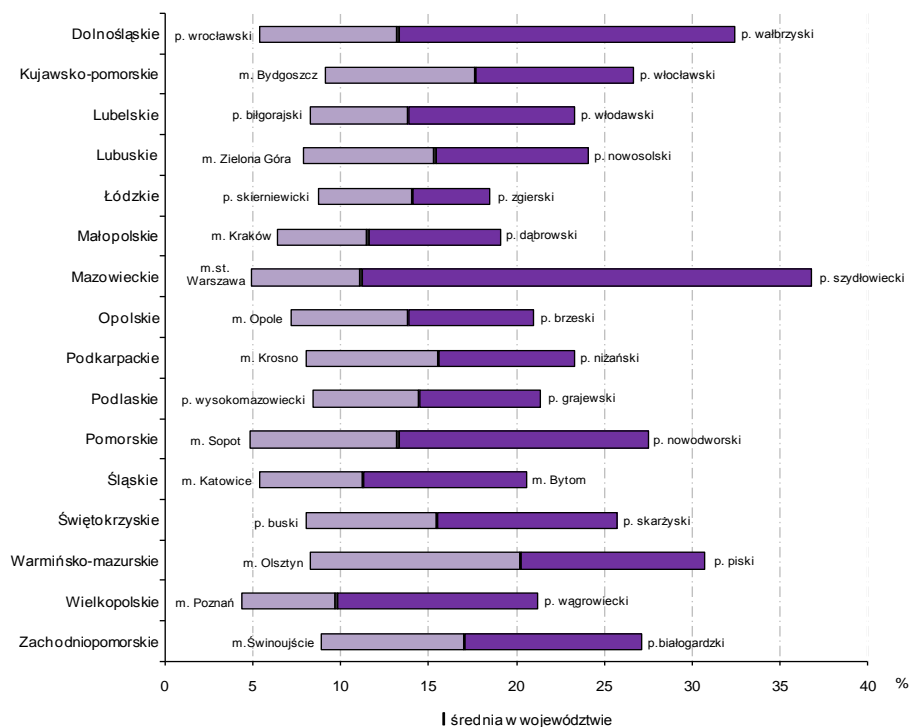
Stan w końcu czerwca

Analizując stopę bezrobocia na poziomie powiatów obserwuje się zwiększenie rozpiętości pomiędzy skrajnymi wartościami wskaźnika w województwie mazowieckim (36,8% w powiecie szydłowieckim i 4,9% w powiecie m.st. Warszawa), w którym wystąpiło największe zróżnicowanie wewnątrzwojewódzkie (31,9 p.proc.). Najmniejsza rozpiętość odnotowana w województwie łódzkim, wyznaczona stopą bezrobocia w powiatach zgierskim oraz skierniewickim – odpowiednio 18,5% i 8,7%, utrzymała się na poziomie sprzed roku (9,8 p.proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2013 R.

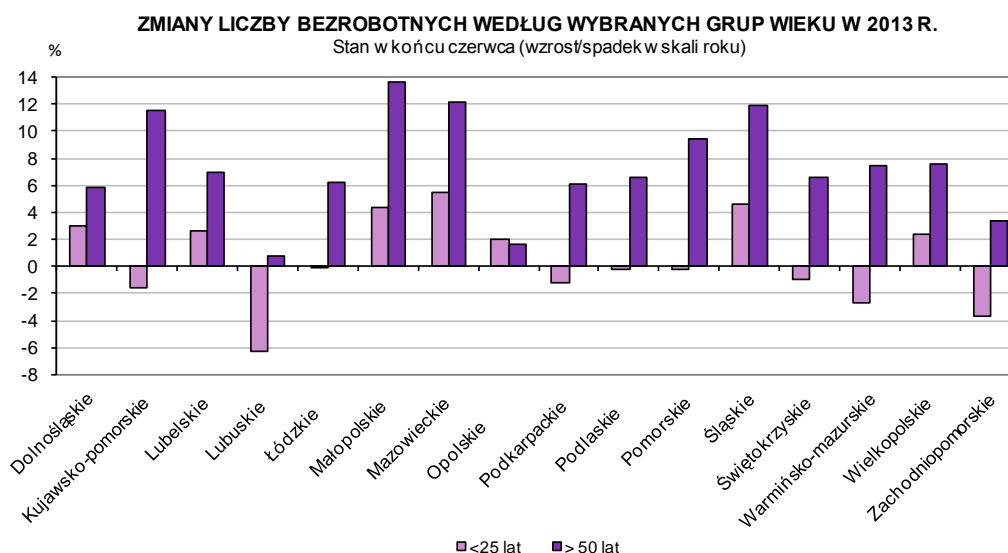
Stan w końcu czerwca

W końcu czerwca 2013 r. wśród bezrobotnych zarejestrowanych 1912,3 tys. osób stanowili **bezrobotni będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**. W ujęciu rocznym ich liczba zwiększyła się o 7,1%. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach; największy w województwie mazowieckim (o 11,4%), najmniejszy – w lubuskim (o 0,2%).

Wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy najbardziej wzrosła liczba osób **samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia** (o 11,1% w skali roku). Na poziomie województw zwiększenie zbiorowości tej kategorii bezrobotnych odnotowano we wszystkich województwach; od 17,8% województwie mazowieckim do 4,2% w świętokrzyskim (4,2%).

W końcu czerwca 2013 r. najliczniejszą grupę bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, nadal stanowili **długotrwale bezrobotni** (1083,8 tys. osób). W skali roku wzrosła zarówno liczba tej kategorii bezrobotnych (o 8,3%), jak i ich udział (o 0,7 p.proc. do 56,7%). Największy wzrost liczby długotrwale bezrobotnych odnotowano w województwie śląskim (o 13,0%), największy udział w podkarpackim (63,6%), a największy wzrost udziału w łódzkim (o 2,5 p.proc. do 57,3%).

Wzrost udziału bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano również w kategorii **osób powyżej 50 roku życia** – o 0,2 p.proc. do 25,7%. Na poziomie województw największy wzrost udziału wystąpił w kujawsko-pomorskim (o 1,2 p.proc. do 23,4%), natomiast największy udział odnotowano w dolnośląskim (31,4%). Zbiorowość bezrobotnych powyżej 50 roku życia zwiększyła się o 8,3% do 492,3 tys. osób, a największy wzrost odnotowano w województwie małopolskim (o 13,7%).

Pomimo odnotowanego spadku udziału wśród **bezrobotnych do 25 roku życia** (z 21,3% do 20,1% ogółu bezrobotnych w szczególnej sytuacji), nadal liczebność tej grupy pozostaje wysoka. W końcu czerwca 2013 r. jako bezrobotne było zarejestrowane 385,2 tys. osób w wieku 18-24 lata, z czego najwięcej w województwie mazowieckim (47,9 tys.), a najmniej w opolskim (8,9 tys.).

Nieznacznie zmniejszył się udział bezrobotnych **bez kwalifikacji zawodowych** – na poziomie kraju (o 0,1 p.proc. do 33,0%), jak i większości województw (w największym stopniu obniżył się w łódzkim, małopolskim i wielkopolskim – po 0,7 p.proc. odpowiednio do 35,7%, 26,9% i 29,9%). Natomiast w 5 województwach odsetek tej grupy bezrobotnych wzrósł, w tym najbardziej w podlaskim (o 1,3 p.proc. do 34,8%).

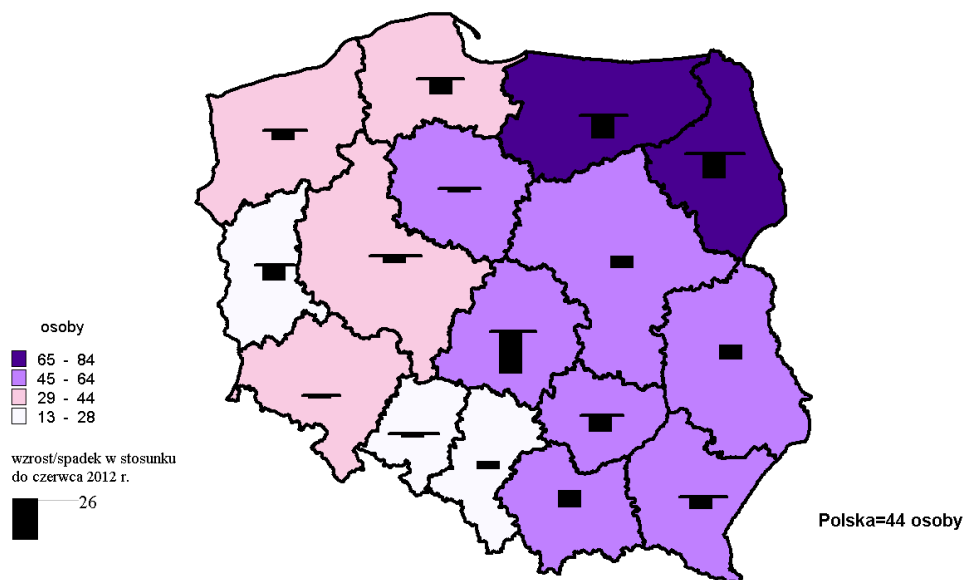
W I półroczu 2013 r. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 1311,3 tys. osób i w stosunku do analogicznego okresu ub. roku wzrosła o 7,6% (wobec spadku o 2,6% przed rokiem). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w grupie nowo zarejestrowanych zwiększył się w skali roku o 0,5 p.proc. i wyniósł 79,3%. Wzrósł również odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 3,3 p.proc. do 6,7%), osób zamieszkałych na wsi (o 1,0 p.proc. do 40,4%) oraz absolwentów (o 0,4 p.proc. do 10,5%). Zmniejszył się natomiast udział osób dotychczas niepracujących (o 0,2 p.proc. do 18,2%).

Z ewidencji bezrobotnych w okresie styczeń-czerwiec 2013 r. **skreślono** 1338,9 tys. osób, tj. o 8,2% więcej niż przed rokiem (wobec spadku o 6,5% w analogicznym okresie ub. roku), w tym 45,3% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych stanowili wykreśleni z ewidencji z powodu podjęcia pracy.

W końcu czerwca 2013 r. najwyższą **stopę napływu bezrobotnych** odnotowano w województwach lubuskim i warmińsko-mazurskim (po 1,7%), natomiast najniższą w mazowieckim (0,8%); przy średniej dla kraju 1,1%.

LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH NA 1 OFERTĘ PRACY W 2013 R.

Stan w końcu czerwca

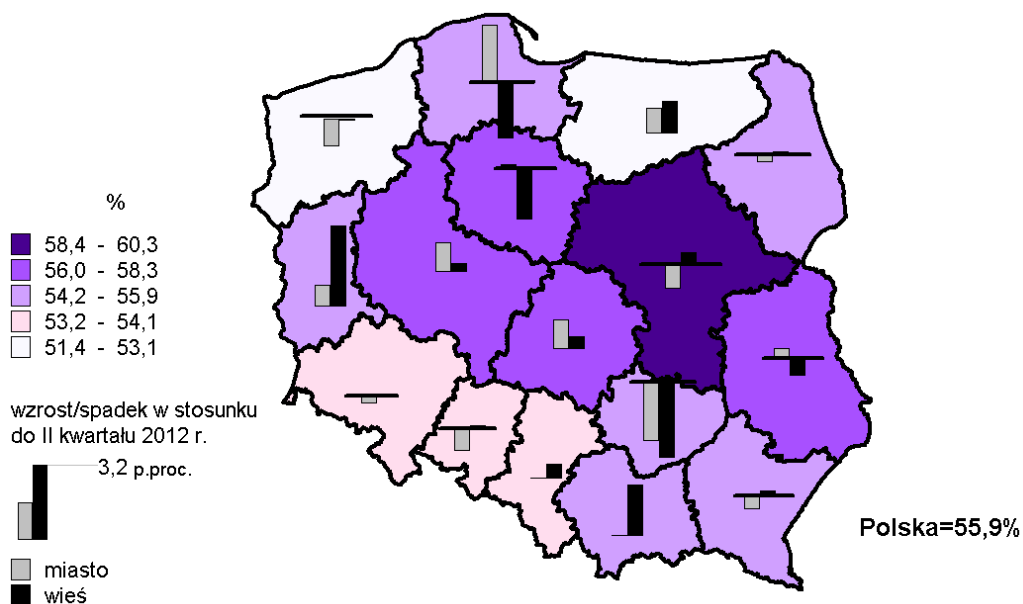

W końcu czerwca 2013 r. **na 1 ofertę pracy** przypadały, podobnie jak przed rokiem, 44 osoby bezrobotne. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w województwie opolskim (23 osoby na 1 ofertę pracy), natomiast najmniej sprzyjająca wystąpiła w warmińsko-mazurskim (84 osoby) i podlaskim (77 osób).

Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**¹ w II kwartale 2013 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** liczyła 17342 tys. osób, tj. o 22 tys. (o 0,1%) więcej niż przed rokiem. Wzrost liczby osób aktywnych zawodowo odnotowano w 6 województwach, w tym największy w pomorskim (o 9,3%). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w świętokrzyskim (o 6,1%).

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 55,9% i był nieznacznie wyższy (o 0,1 p.proc.) w porównaniu z II kwartałem 2012 r. Wzrost wystąpił w 7 województwach, największy w lubuskim (o 1,7 p.proc.). W 8 województwach zaobserwowano obniżenie współczynnika, w największym stopniu w świętokrzyskim (o 2,8 p.proc.). W województwie podkarpackim współczynnik ukształtował się na poziomie sprzed roku. Najwyższą wartość współczynnika odnotowano w województwie mazowieckim (60,3%), a najniższą w zachodniopomorskim (51,4%).

WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W II KWARTALE 2013 R. I JEGO ZMIANY W PODZIALE NA MIASTO–WIEŚ

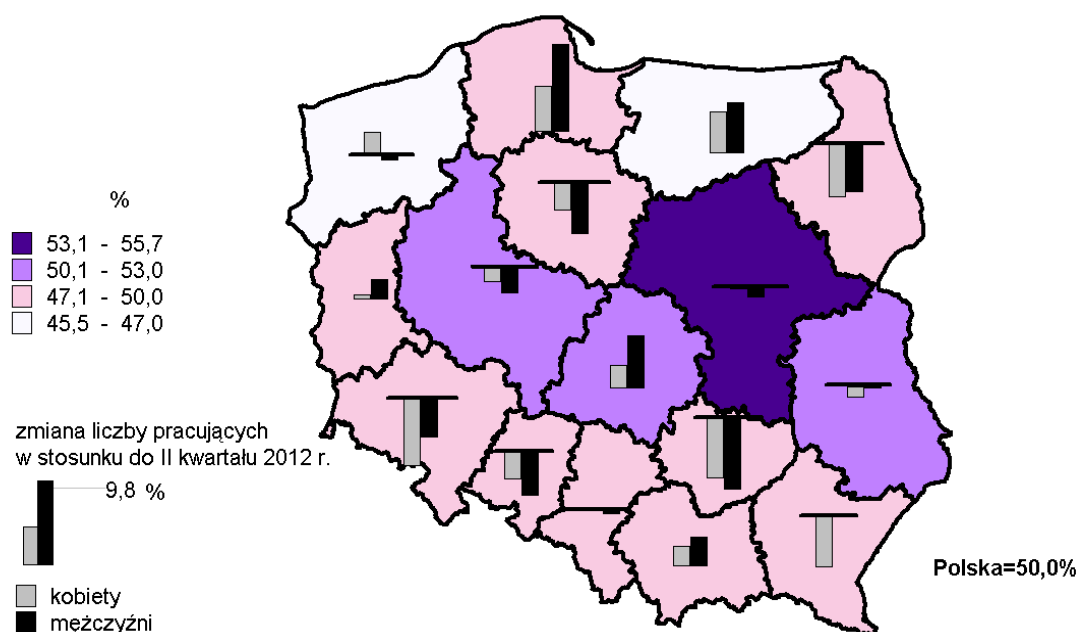

Liczba **pracujących** wyniosła 15530 tys. osób i w skali roku zmalała o 0,5% (tj. o 77 tys.). Spadek wystąpił w 10 województwach, najgłębszy w świętokrzyskim (o 7,4%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost liczby pracujących, największy w pomorskim (o 7,6%). Obniżyła się zarówno liczba pracujących kobiet (o 0,8%), jak i w mniejszym stopniu mężczyzn (o 0,3%). Spadek liczby pracujących kobiet wystąpił w 9 województwach, najgłębszy w dolnośląskim (o 7,6%), natomiast w pozostałych województwach odnotowano wzrost, w tym największy w pomorskim (o 5,2%). Kobiety stanowiły 44,4% ogółu pracujących, a największy ich udział odnotowano w województwie mazowieckim (45,9%), najmniejszy w wielkopolskim (43,1%).

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy i więcej (dotychczas było to powyżej 3 miesięcy).

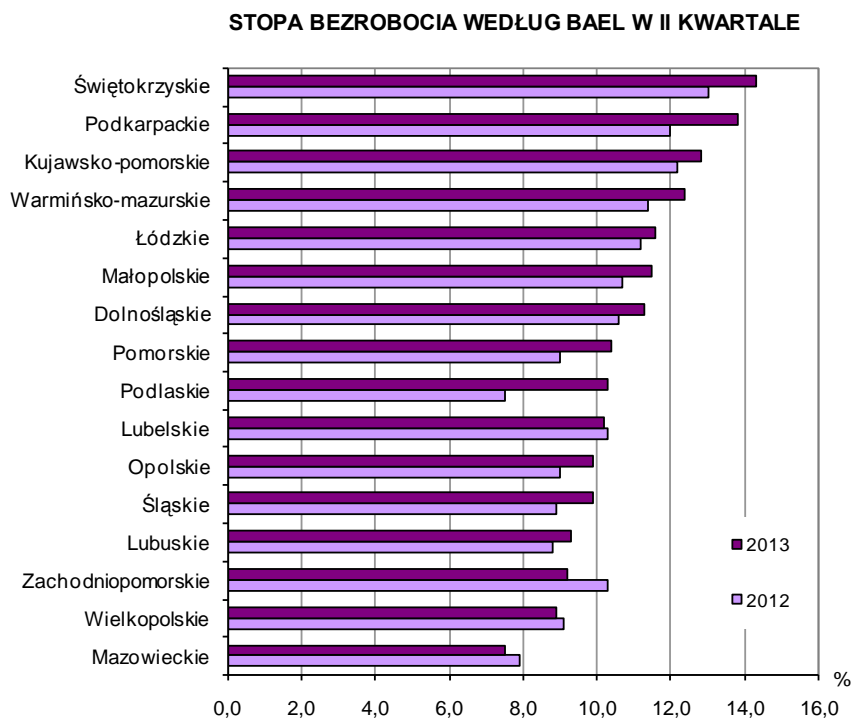
Wskaźnik zatrudnienia w II kwartale 2013 r. ukształtował się na poziomie 50,0%, zarówno w ujęciu ogółem, jak i na wsi, natomiast nieco wyższy (50,1%) był w mieście. W dalszym ciągu utrzymywała się przewaga pracujących mężczyzn nad kobietami (wskaźnik zatrudnienia mężczyzn – 58,2%, kobiet – 42,6%). Najwyższym wskaźnikiem nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (55,7%), z kolei najniższym warmińsko-mazurskie (45,5%). W stosunku do II kwartału 2012 r. wskaźnik zatrudnienia obniżył się w 10 województwach, a najgłębszy spadek wystąpił w świętokrzyskim (o 3,1 p.proc.). W województwie pomorskim wskaźnik ukształtował się na poziomie sprzed roku. W pozostałych województwach odnotowano wzrost wskaźnika, w tym największy w lubuskim (o 1,4 p.proc.).

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA I ZMIANY LICZBY PRACUJĄCYCH WEDŁUG PŁCI W II KWARTALE 2013 R.

W II kwartale 2013 r. liczba **bezrobotnych** według BAEL wyniosła 1812 tys. osób i zwiększyła się o 5,8% (tj. o 99 tys. osób) w skali roku. Wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do analogicznego okresu ub. roku. odnotowano w 12 województwach, największy w podlaskim (o 34,2%), a najmniejszy w kujawsko-pomorskim (o 0,9%). W województwach zachodniopomorskim, mazowieckim, wielkopolskim i lubelskim wystąpił spadek, odpowiednio o 10,9%, o 5,2%, o 4,3% i o 0,9%.

Stopa bezrobocia według BAEL w II kwartale 2013 r. wyniosła średnio 10,4% i była o 0,5 p.proc. wyższa niż przed rokiem. Wzrost wskaźnika odnotowano w 12 województwach, w tym największy w podlaskim (o 2,8 p.proc.). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w zachodniopomorskim (o 1,1 p.proc.). Najniższą wartością stopy bezrobocia charakteryzowały się województwa mazowieckie (7,5%) i wielkopolskie (8,9%), natomiast najwyższą – świętokrzyskie (14,3%) i podkarpackie (13,8%).

Stopa bezrobocia **mężczyzn** wyniosła 9,8% i zwiększyła się o 0,6 p.proc. w stosunku do II kwartału 2012 r. Najniższą wartość osiągnęła w województwach wielkopolskim (7,2%) i mazowieckim (7,3%), a najwyższą w świętokrzyskim (14,9%) i podkarpackim (13,7%). Wzrost stopy bezrobocia mężczyzn odnotowano w 12 województwach, największy w podlaskim (o 2,3 p.proc.). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w zachodniopomorskim (o 0,9 p.proc.). Stopa bezrobocia **kobiet** była wyższa niż mężczyzn i wyniosła 11,2% (wzrost o 0,5 p.proc. w stosunku do II kwartału 2012 r.). W podziale na województwa ukształtowała się na poziomie od 7,8% w mazowieckim do 14,5% w kujawsko-pomorskim. W skali roku stopa bezrobocia kobiet wzrosła w 11 województwach, najbardziej w podlaskim (o 3,0 p.proc.); w 4 województwach obniżyła się, w największym stopniu w zachodniopomorskim (o 1,2 p.proc.). W województwie kujawsko-pomorskim stopa bezrobocia kobiet pozostała na poziomie sprzed roku.

W II kwartale 2013 r. stopa bezrobocia w **miastach** osiągnęła 10,2% (wzrost o 0,4 p.proc. w ujęciu rocznym). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w miastach województwa mazowieckiego (6,1%), zaś najwyższą – świętokrzyskiego (15,3%). Wśród bezrobotnych zamieszkających na **wsł** stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 10,8% (wzrost o 0,7 p.proc.), w granicach od 7,2% w województwie podlaskim do 13,7% w kujawsko-pomorskim. W 11 województwach wystąpił wzrost wskaźnika dla wsi, przy czym największy w świętokrzyskim (o 3,2 p.proc.). Natomiast w pozostałych województwach odnotowano obniżenie stopy bezrobocia na wsi, w największym stopniu w lubuskim i śląskim (odpowiednio o 1,0 p.proc. i 0,9 p.proc.).

Populacja **biernych zawodowo** nieznacznie zmniejszyła się (o 20 tys.) w skali roku i wyniosła 13692 tys. osób, co stanowiło 44,1% ogółu ludności w wieku powyżej 15 lat. Spadek liczby tych osób wystąpił w 9 województwach, najgłębszy w wielkopolskim (o 5,4%).

W pozostałych województwach odnotowano wzrost, w tym największy w pomorskim (o 5,9%).

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w II kwartale 2013 r. zwiększyła się w skali roku i wyniosła 998 osób bezrobotnych i biernych zawodowo (przed rokiem 988 osób). Wzrost odnotowano w 11 województwach, przy czym największy w świętokrzyskim (z 993 do 1124 osób). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w lubuskim (z 1057 do 1000 osób.) Najkorzystniejsza relacja osób niepracujących do pracujących miała miejsce w województwie mazowieckim (na 1000 pracujących przypadało 795 osób bezrobotnych i biernych zawodowo), natomiast najgorsza sytuacja wystąpiła w warmińsko-mazurskim (1195 osób).

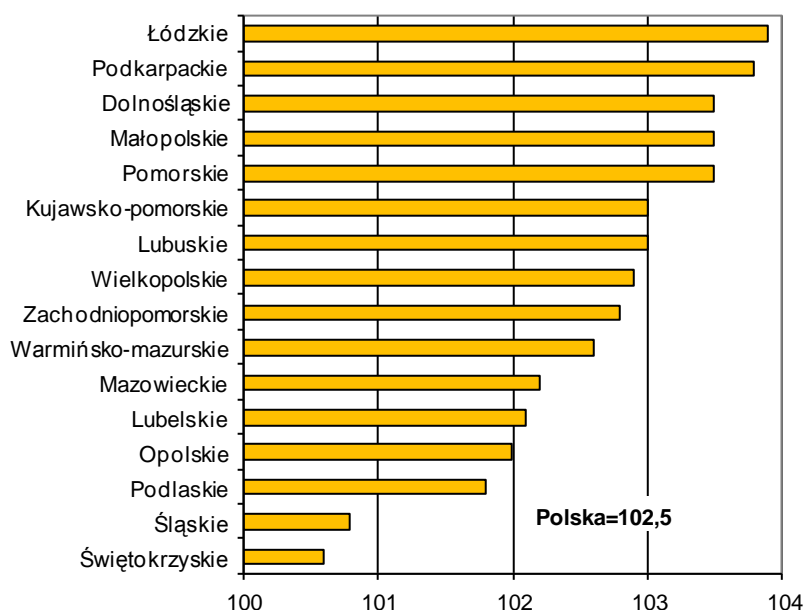
WYNAGRODZENIA

W I półroczu br. tempo wzrostu przeciętnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw było słabsze od notowanego w ub. roku. Odnotowano spowolnienie wzrostu wynagrodzeń w przemyśle oraz niewielki spadek wynagrodzeń w budownictwie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu 2013 r. wyniosło 3764,49 zł i było o 2,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 4,2%). Wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich województwach, największy w łódzkim (o 3,9%), a najmniejszy w świętokrzyskim (o 0,6%).

Najwyższy poziom wynagrodzeń utrzymywał się nadal w województwach mazowieckim i śląskim (odpowiednio 122,4% i 105,5% średniej krajowej), przy czym zarówno w mazowieckim jak i śląskim wynagrodzenia rosły wolniej niż średnio w kraju. Najszybciej rosły wynagrodzenia w województwie łódzkim i podkarpackim. Najniższy poziom wynagrodzeń, podobnie jak w okresach poprzednich wystąpił w województwach warmińsko-mazurskim i podkarpackim (odpowiednio o 19,9% i o 18,2% mniej niż średnio w kraju).

**DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W I PÓŁROCZU 2013 R.**
(I półrocze 2012=100)

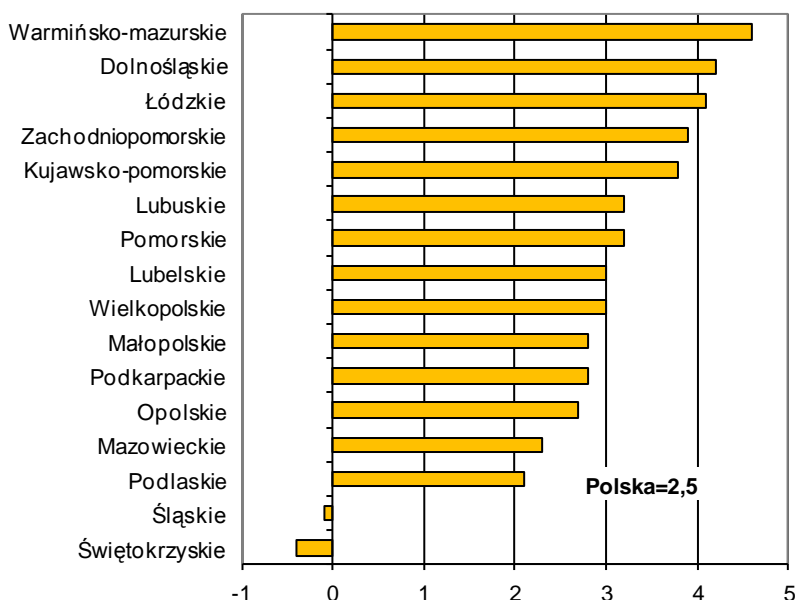

Relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku poprawiła się w 10 województwach (od 1,2 p.proc. w łódzkim, do 0,1 p.proc. w warmińsko-mazurskim). Pogorszenie relacji odnotowano w województwach: lubelskim, mazowieckim, opolskim, podlaskim, świętokrzyskim i śląskim (od 0,3 p.proc. do 1,8 p.proc.)

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się w skali roku o 0,4 p.proc. i wyniosła 42,3 p.proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w I półroczu 2013 r. wyniosło 3854,26 zł i było o 2,5% wyższe niż w I półroczu ub. roku. (przed rokiem wzrost o 5,1%). Wzrost odnotowano w 14 województwach, w tym największy w warmińsko-mazurskim (o 4,6%), dolnośląskim (o 4,2%) i łódzkim (o 4,1%), a najmniejszy w podlaskim (o 2,1%) i mazowieckim (o 2,3%). W województwach świętokrzyskim i śląskim wystąpił spadek przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń odpowiednio o 0,4% i o 0,1%.

**ZMIANA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W PRZEMYŚLE W I PÓŁROCZU 2013 R.**
(wzrost/spadek w skali roku w %)

Wynagrodzenia w przemyśle były wyższe niż średnio w kraju w 4 województwach: śląskim (o 15,0%), mazowieckim (o 14,9%), dolnośląskim (o 8,9%) i pomorskim (o 0,7%). W pozostałych województwach wynagrodzenia kształtowały się poniżej średniej krajowej, najniższe nadal notowano w warmińsko-mazurskim i podlaskim (po 18,0% mniej niż średnio w kraju).

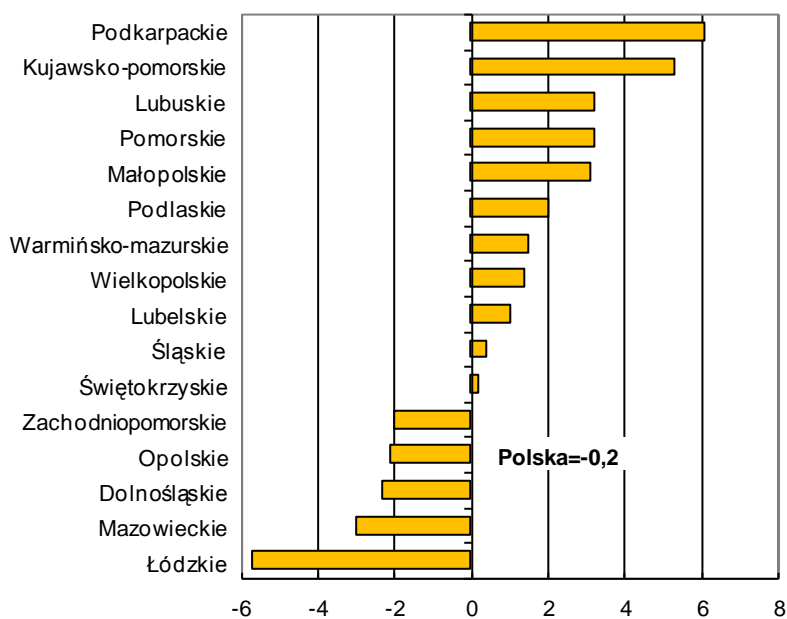
W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle do średniej krajowej poprawiła się w 12 województwach (od 1,8 p.proc. w dolnośląskim do 0,2 p.proc. w opolskim). W pozostałych województwach relacja pogorszyła się (od 0,1 p.proc. w mazowieckim do 3,0 p.proc. w śląskim).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w przemyśle w skali roku zmniejszyła się i wyniosła 33,0 p.proc. wobec 37,7 p.proc. w analogicznym okresie ub. roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie w I półroczu 2013 r. wyniosło 3624,65 zł i było o 0,2% niższe niż przed rokiem (w I półroczu 2012 r. wzrost o 1,4%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano w 11 województwach, w tym najwyższy w podkarpackim (o 6,1%), a najniższy w świętokrzyskim (o 0,2%). W województwach: łódzkim, mazowieckim, dolnośląskim, opolskim i zachodniopomorskim wystąpił spadek wynagrodzeń w budownictwie (od 5,7% do 2,0%).

Najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń w budownictwie nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (o 30,9% wyższym niż średnio w kraju). W kolejnym pod względem wysokości wynagrodzeń województwie dolnośląskim płace były o 7,8% wyższe niż przeciętnie w kraju. W pozostałych województwach wynagrodzenia kształtowały się na poziomie niższym od średniej krajowej, w tym najniższe w lubuskim (o 19,9%).

**ZMIANY PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W BUDOWNICTWIE W I PÓŁROCZU 2013 R.**
(wzrost/spadek w skali roku w %)

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w budownictwie do średniej krajowej poprawiła się w 11 województwach, najbardziej w podkarpackim (o 4,9 p.proc.), a w największym stopniu uległa pogorszeniu w łódzkim (o 4,7 p.proc.).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w budownictwie wyniosła 50,8 p.proc. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zmniejszyła się o 6,4 p.proc.

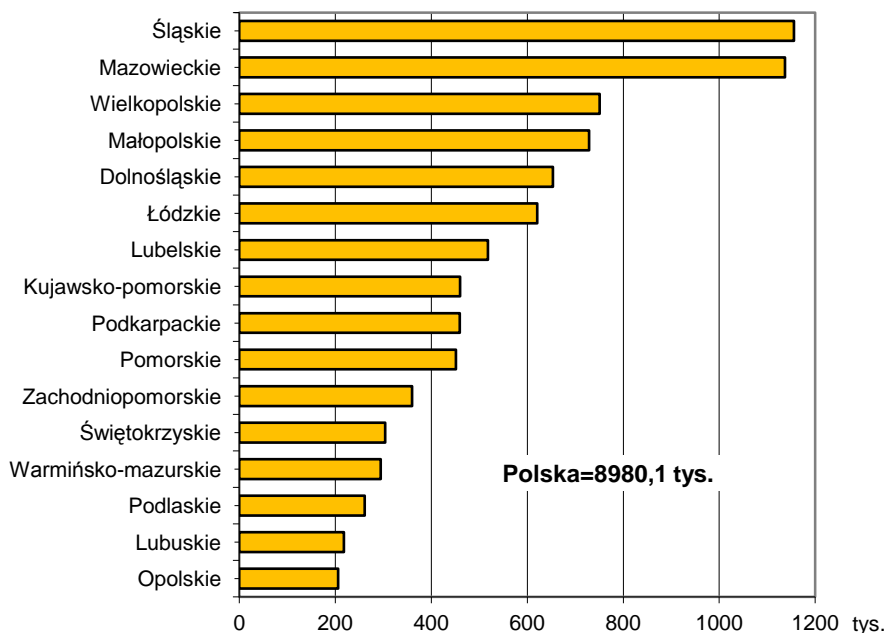
EMERYTURY I RENTY

W I półroczu 2013 r. nadal notowano spadek przeciętnej liczby emerytów i rencistów. Podobnie jak w latach poprzednich, głębszy był spadek przeciętnej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia w ramach systemu rolniczego niż w systemie ubezpieczeń pracowniczych. W ujęciu rocznym zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w I półroczu 2013 r. wyniosła 8980,1 tys. osób i była mniejsza o 0,7% niż przed rokiem. Zmniejszenie liczby emerytów i rencistów odnotowano we wszystkich województwach (od 0,4% w zachodniopomorskim do 1,5% w opolskim).

Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 7724,7 tys. osób (o 0,3% mniej niż w I półroczu 2012 r.). Spadek odnotowano we wszystkich województwach, w tym najgłębszy w opolskim (o 1,1%). Emerytury i renty rolnicze pobierało 1255,4 tys. osób (o 3,1% mniej niż przed rokiem). Liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się w skali roku we wszystkich województwach (od 1,6% w małopolskim do 5,2% w lubuskim).

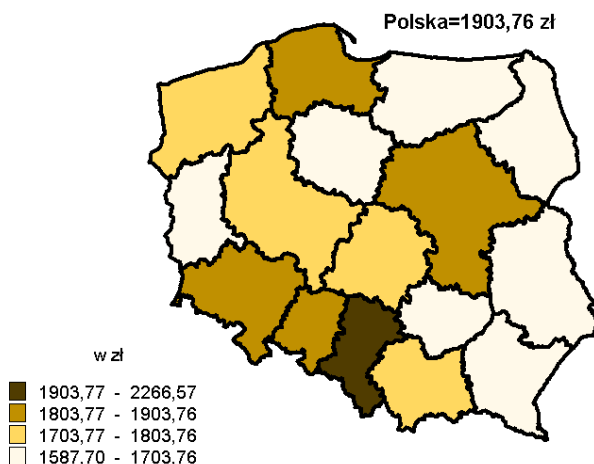
PRZECIĘTNA LICZBA EMERYTÓW I RENCISTÓW W I PÓŁROCZU 2013 R.

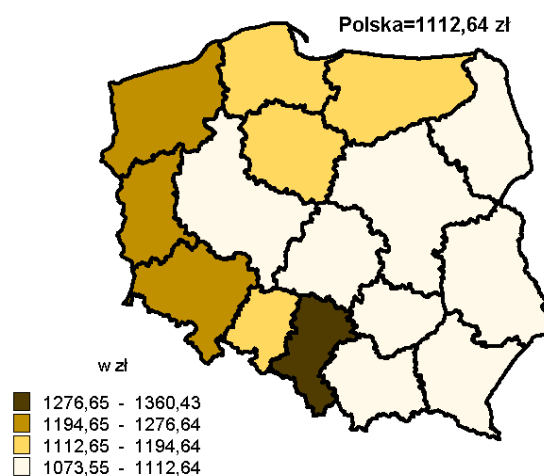
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w I półroczu 2013 r. wyniosła 1903,76 zł i była o 5,5% wyższa niż przed rokiem. Wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto odnotowano we wszystkich województwach, ale podobnie jak w poprzednich okresach, jedynie w śląskim była ona wyższa od średniej krajowej (o 19,1%). Najniższe przeciętne emerytury i renty w tym systemie, wypłacono w podkarpackim i lubelskim (odpowiednio o 16,6% i 14,0% mniej niż średnio w kraju).

PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO W I PÓŁROCZU 2013 R.

Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zmniejsza się i w I półroczu 2013 r. wyniosła 35,7 p.proc. (wobec 36,5 p.proc. przed rokiem).

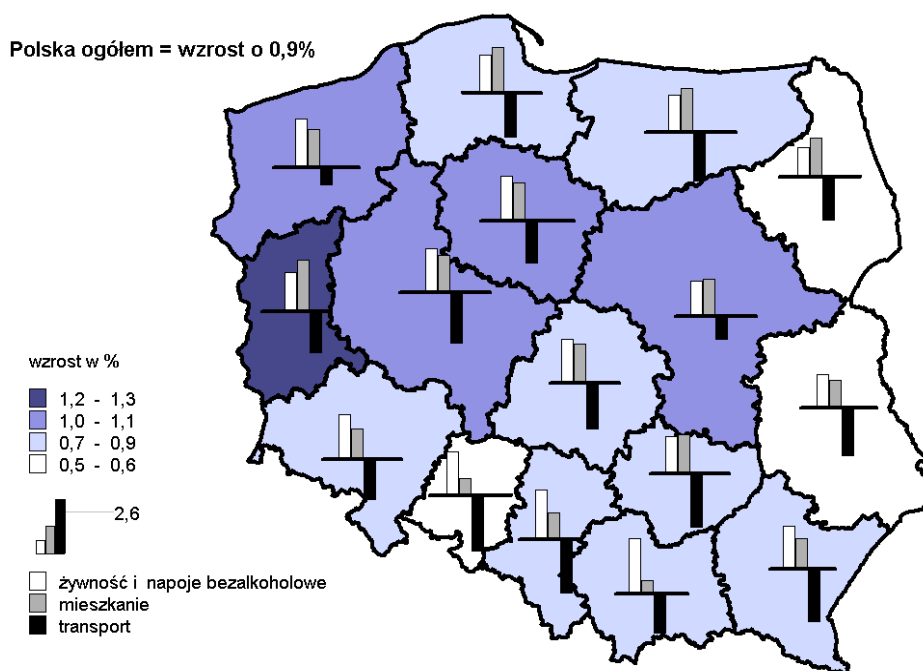
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w I półroczu 2013 r. wyniosła 1112,64 zł i w skali roku zwiększyła się o 6,8%. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrost odnotowano we wszystkich województwach, w tym w 7 wyższy niż przeciętnie w kraju, a najwyższy w kujawsko-pomorskim (o 7,7%). W 8 województwach przeciętna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych była wyższa niż średnia w kraju, w tym najwyższa, podobnie jak w poprzednich okresach, w województwie śląskim (o 22,3%). Najniższe emerytury i renty rolnicze wypłacono w mazowieckim, małopolskim i podlaskim (odpowiednio o 3,5%, 3,3% i 3,2% mniejsze niż średnio w kraju).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto rolników indywidualnych zmniejszyła się i wyniosła 25,8 p.proc. (wobec 28,2 p.proc. przed rokiem).

CENY

W I półroczu 2013 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 0,9% (wobec 4,0% odpowiednio przed rokiem). Wzrost notowano w większości grup towarów i usług, w tym najwyższy m.in. – cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 3,4%), w zakresie edukacji (o 2,6%), zdrowia oraz rekreacji i kultury (po 2,0%). Niższe niż w I półroczu ub. roku były natomiast ceny odzieży i obuwia (o 5,0%) oraz związane z transportem (o 2,0%). Największy wpływ na wskaźnik cen miał wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem, zwiększając wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,47 p.proc. oraz 0,41 p.proc. Spadek cen odzieży i obuwia oraz w zakresie transportu obniżył natomiast wskaźnik odpowiednio o 0,24 p.proc. i o 0,19 p.proc.

**ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
W I PÓŁROCZU 2013 R.**
(I półrocze 2012=100)

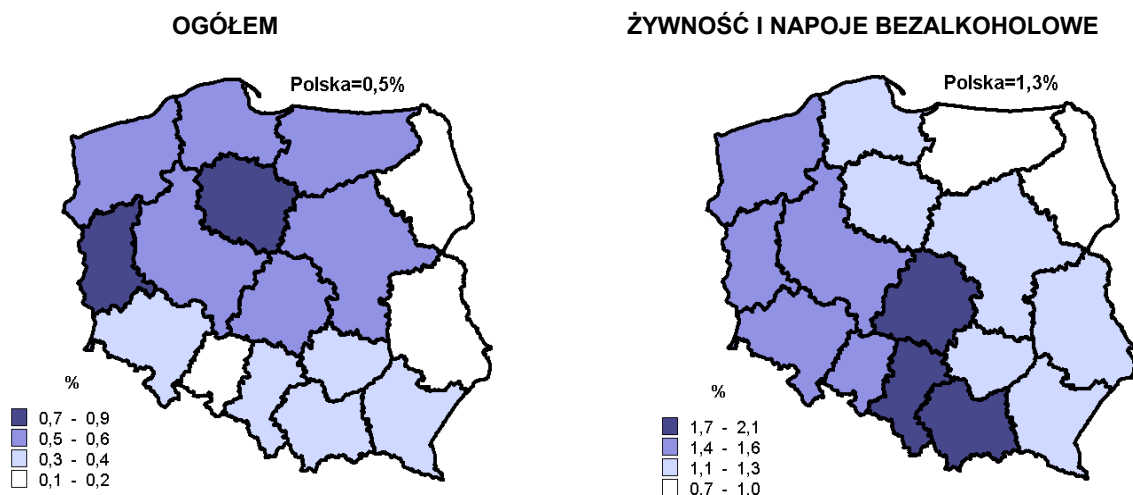

W porównaniu z I półroczem ub. roku wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych odnotowano we wszystkich województwach, przy czym w 5 w stopniu większym niż przeciętnie (największy – w lubuskim o 1,3%). Natomiast w województwie lubelskim ceny rosły najwolniej (o 0,5%).

W II kwartale br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku były wyższe o 0,5% (wobec 4,0% przed rokiem). Najbardziej wzrosły w województwie lubuskim (o 0,9%), m.in. w wyniku najwyższego w kraju wzrostu cen w zakresie rekreacji i kultury (o 5,1%, wobec 3,6%) oraz wyższych niż przeciętnie podwyżek w zakresie edukacji (o 2,9%, wobec 2,6%), mieszkania (o 1,7%, wobec 1,1%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,5%, wobec 1,3%). Wyższy niż średnio w kraju wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych zanotowano także w województwach: kujawsko-pomorskim (0,8%) oraz mazowieckim, pomorskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 0,6%). Najwolniej natomiast, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, rosły ceny w województwie opolskim (o 0,1%).

ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W II KWARTALE 2013 R.

(II kwartał 2012=100)

W ujęciu rocznym ceny żywności i napojów bezalkoholowych w II kwartale br. były wyższe o 1,3% (wobec 3,7% w analogicznym okresie ub. roku), przy czym żywność wzrosła o 1,4%, a napoje bezalkoholowe o 0,6%. Wyższe niż przed rokiem były ceny warzyw, zwłaszcza w województwach: małopolskim, podkarpackim i lubuskim (odpowiednio o – 12,3%, 8,6% i 8,4%, wobec przeciętnie o 5,6%). Wzrost cen owoców notowano w 14 województwach, najwyższy w małopolskim o 6,0% (wobec 2,7% średnio w kraju). We wszystkich województwach wyższe niż przed rokiem były ceny wędlin – od 1,3% w mazowieckim do 4,9% w dolnośląskim (wobec 3,0% w kraju). Mięso wołowe podrożało średnio o 2,6%, najbardziej w województwie lubuskim (o 6,8%), jedynie w kujawsko-pomorskim notowano spadek cen (o 1,1%). W porównaniu z II kwartałem ub. roku droższa była m.in. herbata (o 3,2%), makarony (o 2,3%) oraz oleje i pozostałe tłuszcze (o 1,1%), przy czym ceny tych artykułów najbardziej wzrosły w województwach odpowiednio: opolskim (o 8,6%), świętokrzyskim (o 8,4%) oraz podkarpackim (o 3,3%). Niższe natomiast niż

w analogicznym okresie ub. roku były ceny jaj (o 14,0%), a zwłaszcza w województwach: świętokrzyskim (o 19,6%), kujawsko-pomorskim (o 18,3%) i podkarpackim (o 17,4%). Ceny cukru obniżono we wszystkich województwach (przeciętnie o 4,6%), w tym w 9 spadek był głębszy niż średnio w kraju. Niższe niż przed rokiem były ceny kawy – średnio o 1,9% (od 3,6% w województwie łódzkim do 0,9% w mazowieckim).

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku podniesiono we wszystkich województwach w granicach od 0,7% w podlaskim do 2,1% w małopolskim, w tym w 8 wzrost cen był wyższy niż średnio w kraju.

Utrzymał się spadek cen **odzieży i obuwia** (4,8%, wobec 4,1% w II kwartale ub. roku), przy czym większe obniżki cen dotyczyły odzieży. Niższe ceny notowano we wszystkich województwach w granicach od 7,9% w śląskim do 2,4% w lubuskim.

W II kwartale br. ceny w zakresie **mieszkania**² wzrosły o 1,1% (wobec 5,9% przed rokiem), w tym najbardziej w województwie pomorskim (o 1,9%). Wzrost wyższy niż średnio w kraju odnotowano również w województwach: lubuskim (o 1,7%), warmińsko-mazurskim (o 1,6%), łódzkim, podlaskim i świętokrzyskim (po 1,4%), kujawsko-pomorskim (o 1,3%) oraz mazowieckim i wielkopolskim (po 1,2%). W województwie opolskim ceny w zakresie mieszkania wzrosły najmniej w kraju (o 0,2%), a w małopolskim odnotowano spadek cen (o 0,1%).

We wszystkich województwach odnotowano wzrost opłat za usługi kanalizacyjne, zwłaszcza w województwach: świętokrzyskim – o 14,0%, mazowieckim – o 8,8%, lubuskim – o 8,2% i zachodniopomorskim – o 7,2%, przy wzroście średnio w kraju o 5,9%. Zaopatrywanie w wodę podrożało o 4,8%, szczególnie w województwach: opolskim – o 6,9%, lubuskim – o 6,7% oraz pomorskim i świętokrzyskim – po 6,1%. Ceny wywozu nieczystości (śmieci) były wyższe w 15 województwach, najbardziej wzrosły w pomorskim (o 12,7% wobec 4,8% w kraju), natomiast w łódzkim odnotowano spadek cen o 1,3%. W porównaniu z II kwartałem ub. roku podwyższono ceny energii cieplnej (o 4,8%), przy czym w 5 województwach wzrost był wyższy niż przeciętnie w kraju (najwyższy w śląskim – o 7,2%). Energia elektryczna podrożała w 14 województwach (średnio o 1,2%), a najbardziej w mazowieckim (o 2,3%). Niewielki natomiast spadek cen energii elektrycznej odnotowano w województwach lubelskim i małopolskim. Mniej niż przed rokiem należało zapłacić za gaz (o 7,5%) oraz za opał (o 0,6%), przy czym najgłębsze spadki cen dotyczyły województw odpowiednio: małopolskiego – o 8,6% oraz śląskiego – o 2,9%. Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były wyższe niż przed rokiem średnio o 0,9%.

² Opłaty obejmują wydatki związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

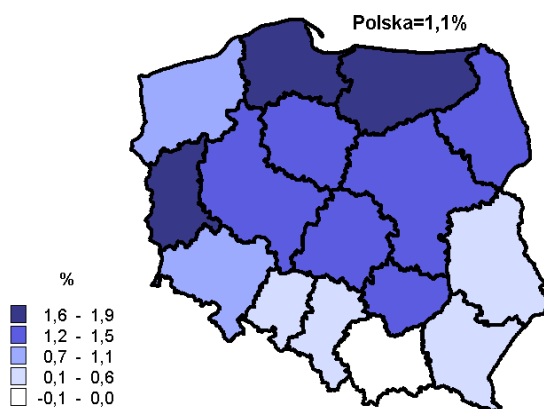
Artykuły i usługi związane ze **zdrowiem** wzrosły w skali roku o 1,8% (wobec 3,8% w II kwartale ub. roku). We wszystkich województwach odnotowano wzrost cen, w tym najwyższy w województwie dolnośląskim (o 2,4%). Najwolniej natomiast rosły ceny w województwie opolskim (o 0,7%).

W II kwartale br. we wszystkich województwach podrożały usługi stomatologiczne (o 3,3%), w tym w 8 w skali większej niż przeciętnie (najbardziej w śląskim – o 5,5%). Wzrosły również opłaty za usługi lekarskie średnio o 3,2%. W województwach wzrost cen kształtował się od 0,9% w lubuskim do 7,1% w warmińsko-mazurskim. Więcej w skali roku płacono za usługi sanatoryjne (o 3,0%), zwłaszcza w lubelskim o 6,9%. Artykuły farmaceutyczne podrożały o 1,0%, przy czym wzrost wyższy niż średnio w kraju odnotowano w województwach: dolnośląskim i warmińsko-mazurskim (po 1,6%), lubelskim i podlaskim (po 1,5%), łódzkim, śląskim i wielkopolskim (po 1,2% oraz zachodniopomorskim (o 1,1%)

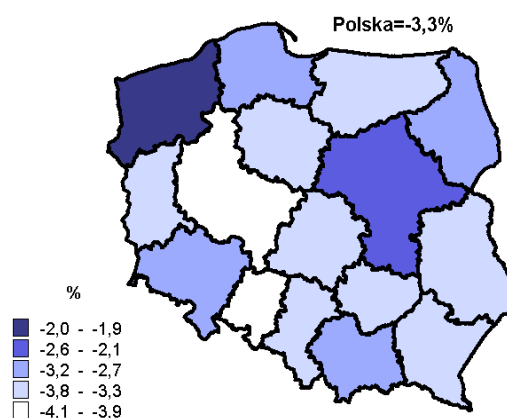
ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W II KWARTALE 2013 R.

(II kwartał 2012=100)

ZWIĄZANYCH Z MIESZKANIEM

W ZAKRESIE TRANSPORTU

Ceny w zakresie **transportu** były niższe niż w II kwartale ub. roku o 3,3% (wobec wzrostu o 8,3% przed rokiem). Spadek cen dotyczył wszystkich województw, w tym najgłębszy w opolskim oraz wielkopolskim (po 4,1%), natomiast najmniejszy w zachodniopomorskim (o 1,9%).

Niższe niż przed rokiem były ceny paliw do prywatnych środków transportu przeciętnie o 6,5% (w tym gazu ciekłego – o 13,9%, benzyn silnikowych – o 5,8% oraz oleju napędowego – o 5,2%). Najgłębszy w kraju spadek cen paliw notowano w województwie mazowieckim i śląskim (po 7,1%). Obniżono również ceny samochodów osobowych (średnio o 0,7%), przy czym spadek cen dotyczył 11 województw, w tym w 6 był głębszy niż przeciętnie. Podrożały natomiast usługi transportowe (o 2,9%), przy czym w zakresie pasażerskiego transportu

szynowego wzrosły najbardziej w województwie małopolskim (o 7,4%, wobec 4,4% w kraju), a w zakresie transportu drogowego – w województwie mazowieckim (o 5,3%, wobec 2,5%).

Ceny artykułów i usług w zakresie **rekreacji i kultury** w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrosły o 3,6% (wobec 1,1% przed rokiem). Wzrost tych cen odnotowano we wszystkich województwach, w tym w 7 – w stopniu wyższym niż przeciętnie (najwyższy w lubuskim o 5,1%).

W porównaniu z II kwartałem ub. roku droższe były usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (przeciętnie o 6,6%), w tym usługi turystyki zorganizowanej za granicą o 9,2%, natomiast w kraju o 3,1%. W województwach wzrost cen w zakresie turystyki zorganizowanej kształtował się od 3,7% (w lubelskim i podlaskim) do 9,9% (w łódzkim). Droższe niż przed rokiem były książki – średnio o 2,9% (w województwie kujawsko-pomorskim o 4,0%) oraz bilety do kin, teatrów i na koncerty – o 2,9%, (w województwie podkarpackim – o 7,7%). Mniej natomiast niż w analogicznym okresie ub. roku płacono za gazety i czasopisma (o 0,7%). Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach, w tym najgłębszy w opolskim i warmińsko-mazurskim (po 1,1%). Niższe notowano także ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego (średnio o 7,9%), w województwach spadek cen wahał się od 11,7% (w świętokrzyskim) do 6,4% (w dolnośląskim, kujawsko-pomorskim i mazowieckim).

Wyższe niż przed rokiem były ceny w zakresie **edukacji** (o 2,6%). W województwach wzrost cen kształtował się od 4,5% w pomorskim do 1,3% mazowieckim.

W ujęciu kwartał do kwartału ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w II kwartale br. o 0,4%. Wzrost cen dotyczył wszystkich województw, w tym wyższy niż przeciętnie notowano w województwach: kujawsko-pomorskim i lubuskim (po 0,7%) oraz lubelskim, małopolskim, pomorskim, świętokrzyskim i wielkopolskim (po 0,5%). W porównaniu z poprzednim kwartałem notowano wyższe ceny w zakresie rekreacji i kultury – o 2,8% oraz odzieży i obuwia o 2,6% (odpowiednio najbardziej w warmińsko-mazurskim o 3,7% oraz kujawsko-pomorskim o 4,9%). Droższe były także m.in. napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 1,3%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 0,8%). W porównaniu z I kwartałem br. odnotowano natomiast niższe ceny towarów i usług w zakresie transportu (o 1,2%), przy czym spadek cen dotyczył wszystkich województw (najgłębszy – w wielkopolskim o 1,7%).

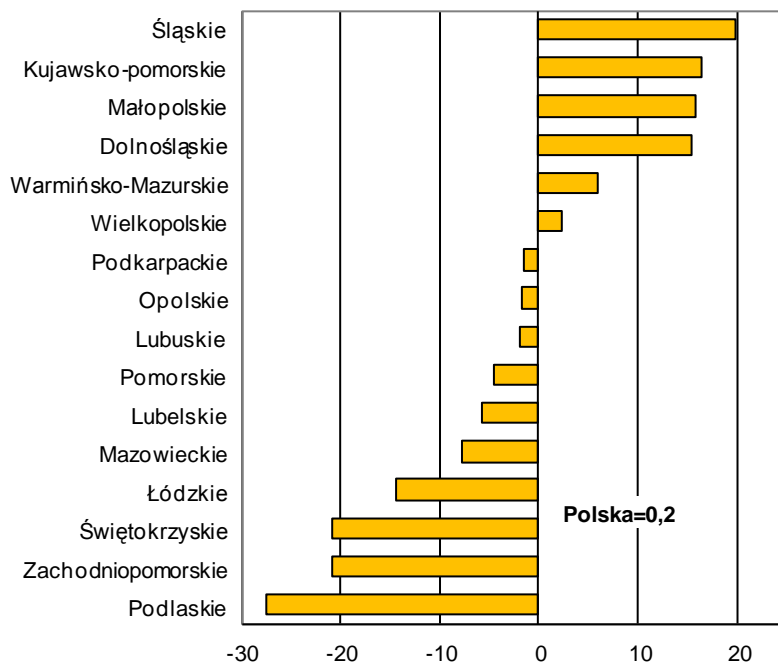
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W I półroczu 2013 r. oddano do użytkowania nieco więcej mieszkań niż przed rokiem. Wzrosła liczba mieszkań indywidualnych, natomiast niższa niż w analogicznym okresie ub. roku była liczba mieszkań spółdzielczych oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem. Zmniejszyła się również liczba wydanych pozwoleń na budowę zarówno ogółem jak i inwestorom indywidualnym.

W I półroczu 2013 r. wystąpił niewielki wzrost liczby mieszkań **oddanych do użytkowania**. Oddano 68,0 tys. mieszkań, tj. o 0,2% więcej niż przed rokiem (w I kwartale 2013 r. wzrost o 2,3%). Lepsze niż przed rokiem efekty uzyskano w budownictwie indywidualnym (wzrost o 6,5% do 40,1 tys. mieszkań). Mniej mieszkań niż w I półroczu ub. roku przekazano w budownictwie spółdzielczym (o 26%). Gorsze wyniki notowano także w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 6,1%). Efekty budownictwa mieszkaniowego były lepsze w 6 województwach. Największy wzrost liczby mieszkań odnotowano województwie śląskim (o 19,8%), a najmniejszy w wielkopolskim (o 2,4%). W pozostałych województwach wystąpiły spadki (od 27,4% w podlaskim do 1,4% w podkarpackim).

ZMIANA LICZBY MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA W I PÓŁROCZU 2013 R.

(wzrost/spadek w skali roku w %)

Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania (podobnie jak przed rokiem) w województwach: mazowieckim, dolnośląskim i małopolskim, co łącznie stanowiło około 43% ogółu przekazanych mieszkań w kraju.

W I półroczu br. w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania zwiększył się udział budownictwa indywidualnego (o 3,5 p.proc. do 58,9%), zmniejszył się natomiast udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (o 2,5 p.proc. do 36,8%) oraz spółdzielczego (o 0,8 p.proc. do 2,3%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w I półroczu br. wyniosła 107,4 m² i była większa (o 2,3 m²) niż przed rokiem. Zwiększyła się (o 1,1 m²) powierzchnia mieszkania w budownictwie indywidualnym, do poziomu 140,7 m², natomiast zmniejszyła się powierzchnia w budownictwie spółdzielczym (o 1,1 m²) do poziomu 58,0 m². Największe mieszkania budowano nadal w województwie opolskim (145,6 m²), a najmniejsze w dolnośląskim (88,9 m²).

W I półroczu br. **wydano pozwolenia na budowę** 64,2 tys. mieszkań (przed rokiem 83,7 tys.), tj. o 23,2% mniej. Spadek wystąpił we wszystkich województwach, najgłębszy w opolskim (o 41,4%), a najmniejszy w małopolskim (o 2,6%). W budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych wydano pozwolenia na budowę 34,4 tys. mieszkań (przed rokiem 42,5 tys.), tj. o 18,9% mniej. Spadek wystąpił we wszystkich województwach, najgłębszy w dolnośląskim (o 29,9%), a najmniejszy w pomorskim (o 7,7%).

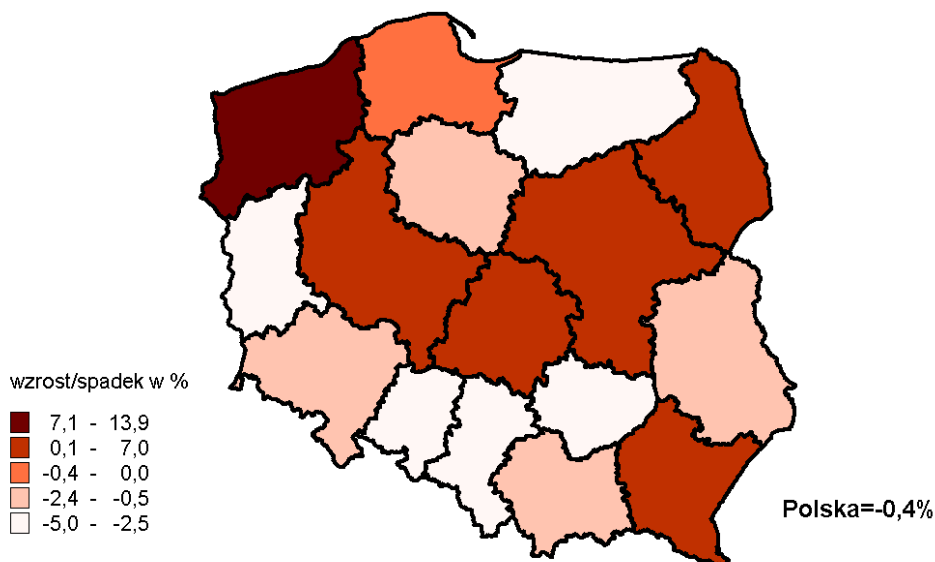
PRODUKCJA PRZEMYSŁU I BUDOWNICTWA

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w I półroczu 2013 r. była o 0,4% niższa niż w analogicznym okresie 2012 r. (w I półroczu 2012 r. odnotowano wzrost o 3,7%).

W I półroczu 2013 r. **produkcja sprzedana budownictwa** (w cenach bieżących) była w skali roku niższa o 18,4% (wobec wzrostu o 8,3% w analogicznym okresie 2012 r.).

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była w I półroczu 2013 r. o 0,4% niższa w stosunku do analogicznego okresu 2012 r. (przed rokiem wzrost o 3,7%). Spadek odnotowano w 10 województwach, od 5,0% w śląskim i świętokrzyskim do 0,3% w pomorskim. W pozostałych województwach wystąpił wzrost produkcji sprzedanej przemysłu od 13,9% w zachodniopomorskim do 2,2% w wielkopolskim.

ZMIANY PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU W I PÓŁROCZU 2013 R.
(ceny stałe; I półrocze 2012=100)

Spadkowi produkcji sprzedanej przemysłu towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (średnio w kraju o 1,1%) obserwowany w 13 województwach. Najgłębszy spadek zatrudnienia w przemyśle (o 4,8%) odnotowano w województwie opolskim, w którym wystąpił jeden z głębszych spadków produkcji sprzedanej przemysłu (o 4,6%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle, największy w zachodniopomorskim (o 1,6%), w którym odnotowano także największy wzrost produkcji sprzedanej przemysłu.

W I półroczu 2013 r. wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** (w cenach bieżących) była o 18,4% niższa w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (w I półroczu 2012 r. wzrost o 8,3%). Spadek odnotowano we wszystkich województwach, najgłębszy

w mazowieckim o 26,3% (przed rokiem wzrost o 13,4%), najmniejszy w podlaskim o 5,8% (przed rokiem wzrost o 5,6%).

Spadkowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (przeciętnie o 8,1%), notowany we wszystkich województwach. Najgłębszy spadek wystąpił w województwie lubuskim (o 17,9%), najmniejszy w śląskim (o 2,7%).

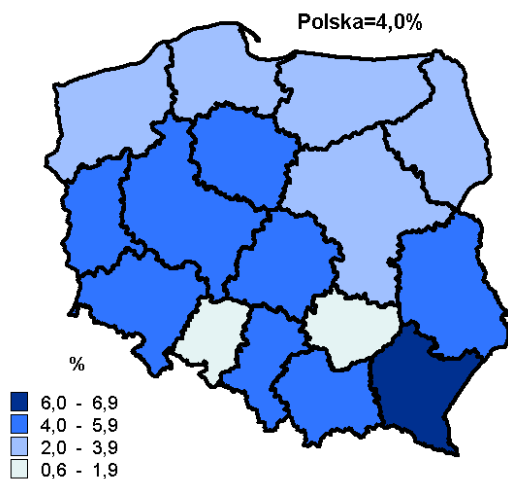
Blisko połowę produkcji sprzedanej przemysłu (48,5%) oraz ponad połowę budownictwa (52,5%) nadal realizowały przedsiębiorstwa mające siedzibę w 3 województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

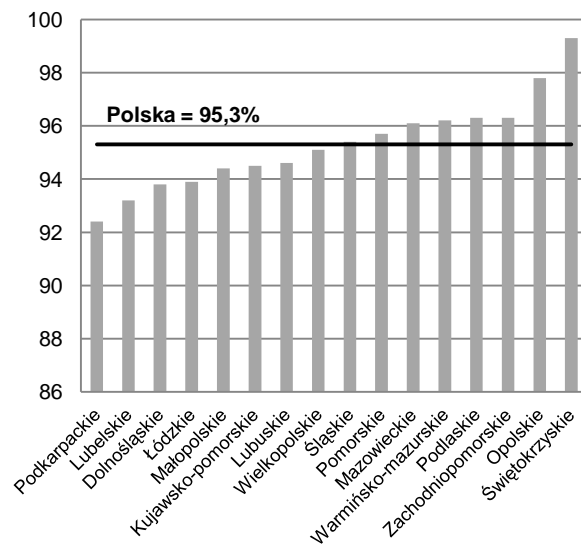
W I półroczu 2013 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były mniej korzystne od notowanych w analogicznym okresie poprzedniego roku. W ujęciu rocznym podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe nie uległy istotnym zmianom.

Spadek przychodów z całokształtu działalności był nieco głębszy niż kosztów ich uzyskania, co wpłynęło na nieznaczne pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów (z 95,2% przed rokiem do 95,3%). W skali roku zmniejszył się wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 4,8% do 4,7%), a na takim samym poziomie jak w I półroczu 2012 r. ukształtował się wskaźnik rentowności obrotu netto (4,0%) oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (4,4%). Wynik finansowy netto zmniejszył się o 1,6% (spadek zysku netto o 0,1% i wzrost straty netto o 5,4%), przy spadku o 16,6% kwoty obciążeń obowiązkowych. Zmniejszył się zarówno udział podmiotów rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów (o 0,4 p.proc. do 69,1%), jak i ich udział w przychodach z całokształtu działalności gospodarczej (o 5,2 p.proc. do 74,7%).

**WSKAŹNIK RENTOWNOŚCI OBROTU NETTO
W BADANYCH PRZEDSIĘBIORSTWACH
NIEFINANSOWYCH W I PÓŁROCZU 2013 R.**

WSKAŹNIK POZIOMU KOSZTÓW W I PÓŁROCZU 2013 R.

Pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów odnotowano w 8 województwach, przy czym w 5 województwach było to wynikiem głębszego spadku **przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania**. W pozostałych województwach wskaźnik poziomu

kosztów poprawił się, przy czym w 4 województwach było to wynikiem szybszego wzrostu przychodów niż kosztów.

Wynik finansowy brutto zmniejszył się w skali roku z 55631,1 mln zł do 53310,4 mln zł (zysk brutto 68270,9 mln zł, strata brutto 14960,5 mln zł). **Obciążenia wyniku finansowego brutto** w wysokości 7868,5 mln zł spadły w skali roku o 1567,1 mln zł.

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 45442,0 mln zł (zysk netto 59642,2 mln zł, strata netto 14200,3 mln zł), wobec 46195,5 mln zł w I półroczu 2012 r. Pogorszenie zarówno wartości wyniku finansowego brutto i netto odnotowano w 8 województwach, w tym w 5 województwach spadek wyniku finansowego netto był mniejszy niż wyniku finansowego brutto. W województwie zachodniopomorskim wynik finansowy brutto pogorszył się, a netto – poprawił w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Natomiast w pozostałych województwach: podkarpackim, podlaskim, wielkopolskim, warmińsko-mazurskim, kujawsko-pomorskim, małopolskim i lubelskim, wyniki finansowe brutto i netto były lepsze w porównaniu z I półroczem 2012 r.

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów nie zmienił się w skali roku i wyniósł 4,4%. Polepszenie wskaźnika zaobserwowano w 8 województwach, największe w warmińsko-mazurskim (z 2,9% do 4,4%). W województwie lubelskim i lubuskim wskaźnik pozostał na poziomie sprzed roku i wyniósł odpowiednio 7,3% i 4,8%. W pozostałych województwach nastąpiło pogorszenie wskaźnika, w tym największe w przedsiębiorstwach województwa świętokrzyskiego (z 4,5% do 1,3%).

W badanych podmiotach **wskaźnik rentowności obrotu brutto** zmniejszył się w skali roku o 0,1 p.proc. i wyniósł 4,7%, natomiast **wskaźnik rentowności obrotu netto** pozostał na tym samym poziomie (4,0%). Spadek wskaźnika rentowności obrotu brutto odnotowano w 8 województwach, a netto – w 7; największy spadek obu wskaźników odnotowano w świętokrzyskim (odpowiednio o 3,3 p.proc. i 3,0 p.proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu brutto wyniosła 6,9 p.proc. (od 0,7% w świętokrzyskim do 7,6% w podkarpackim) i była większa niż przed rokiem (5,8 p.proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu netto wyniosła 6,3 p.proc. (wobec 4,7 p.proc. przed rokiem) i wyznaczona była również przez województwo świętokrzyskie (0,6%) oraz podkarpackie (6,9%).

Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów oraz udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności w I półroczu 2013 r. kształtował się następująco:

WOJEWÓDZTWA	Udział jednostek rentownych w %		WOJEWÓDZTWA	Udział jednostek rentownych w %	
	w liczbie jednostek ogółem	w przychodach z całokształtu działalności		w liczbie jednostek ogółem	w przychodach z całokształtu działalności
POLSKA	69,1	74,7			
Lubelskie	64,0	87,2	Lubuskie	70,0	81,3
Podkarpackie	65,8	84,4	Zachodniopomorskie	69,3	80,6
Wielkopolskie	73,6	84,0	Śląskie	71,6	79,7
Kujawsko-pomorskie	71,1	83,7	Warmińsko-mazurskie	68,4	74,7
Łódzkie	69,9	82,9	Świętokrzyskie	66,7	73,2
Małopolskie	68,8	82,7	Opolskie	61,0	71,9
Dolnośląskie	68,0	81,6	Mazowieckie	66,8	64,7
Podlaskie	70,1	81,5	Pomorskie	71,0	63,3

Udział podmiotów rentownych w przychodach z całokształtu działalności zmniejszył się w skali roku z 79,9% do 74,7%; największy spadek wystąpił w woj. pomorskim. Zmalał również ich udział w ogólnej liczbie badanych podmiotów gospodarczych z 69,5% do 69,1% (w największym stopniu w woj. opolskim).

NAKŁADY INWESTYCYJNE

W I półroczu 2013 r. nakłady badanych przedsiębiorstw nieznacznie zwiększyły się wobec notowanych przed rokiem, na co wpłynął wzrost w II kwartale br., po spadku w I kwartale br. Liczba nowo rozpoczętych inwestycji była zbliżona do notowanej w analogicznym okresie ub. roku, ale ich wartość kosztorysowa zwiększyła się.

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw³ w okresie styczeń – czerwiec 2013 r. wyniosły 41,0 mld zł i były (w cenach stałych) o 0,2% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 7,6% w analogicznym okresie ub. roku). Nakłady na budynki i budowle zwiększyły się o 0,6%, natomiast na zakupy⁴ pozostały na poziomie ubiegłego roku. Udział zakupów w nakładach ogółem wyniósł 61,1% (przed rokiem 61,3%). Niższy niż średnio w kraju udział zakupów w nakładach ogółem wykazały jednostki w województwach: lubelskim, zachodniopomorskim, pomorskim, mazowieckim, małopolskim, śląskim i wielkopolskim.

Uzeregowanie województw pod względem dynamiki zrealizowanych nakładów w okresie styczeń – czerwiec 2012 i 2013 r. przedstawiało się następująco:

2012		2013	
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 (ceny bieżące)			
POLSKA <i>POLAND</i>	110,8	POLSKA <i>POLAND</i>	98,7
Warmińsko-mazurskie	135,3	Zachodniopomorskie	135,4
Małopolskie	133,9	Kujawsko-Pomorskie	111,9
Wielkopolskie	129,3	Mazowieckie	109,0
Podkarpackie	126,6	Dolnośląskie	108,2
Śląskie	125,9	Pomorskie	103,5
Pomorskie	116,4	Opolskie	101,2
Świętokrzyskie	113,9	Lubelskie	99,7
Opolskie	106,6	Lubuskie	98,2
Dolnośląskie	105,7	Podkarpackie	93,4
Mazowieckie	102,4	Podlaskie	92,4
Lubelskie	101,9	Wielkopolskie	90,1
Kujawsko-pomorskie	101,5	Łódzkie	87,4
Podlaskie	99,1	Małopolskie	87,0
Łódzkie	93,5	Śląskie	83,5
Zachodniopomorskie	92,6	Świętokrzyskie	81,1
Lubuskie	90,1	Warmińsko-Mazurskie	77,3

Największy udział w zrealizowanych nakładach w I półroczu 2013 roku miały jednostki z województw: mazowieckiego, śląskiego, dolnośląskiego i wielkopolskiego – łącznie 66,3% (przed rokiem 65,3%). W kolejnych województwach (małopolskim, pomorskim, łódzkim, lubelskim, zachodniopomorskim, podkarpackim i kujawsko-pomorskim) zrealizowano 27,7% nakładów (przed rokiem 28,0%). Na pozostałe województwa przypadało 6,0% (wobec 6,7% przed rokiem).

³ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

⁴ Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

W strukturze nakładów na nowe środki trwałe największy udział miały nakłady jednostek przetwórstwa przemysłowego – 34,0% (w analogicznym okresie 2012 roku – 32,1%).

Około 74% nakładów związanych z przetwórstwem przemysłowym realizowały jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego, śląskiego, wielkopolskiego, dolnośląskiego, małopolskiego, łódzkiego i kujawsko-pomorskiego.

W okresie styczeń – czerwiec 2013 roku **rozpoczęto** 81,8 tys. **inwestycji**, tj. o 0,1% więcej niż przed rokiem. Około 46% rozpoczętych inwestycji stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych wyniosła 24,0 mld zł i była o 13,3% wyższa niż przed rokiem (w I półroczu ub. roku spadek o 10,3%). Największy udział w liczbie rozpoczętych inwestycji miały jednostki z województw: mazowieckiego, małopolskiego, wielkopolskiego, pomorskiego i śląskiego (łącznie 89,7%). Największy udział w wartości kosztorysowej rozpoczętych inwestycji przypadło na jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego (43,1%), śląskiego (11,2%) i wielkopolskiego (9,0%).

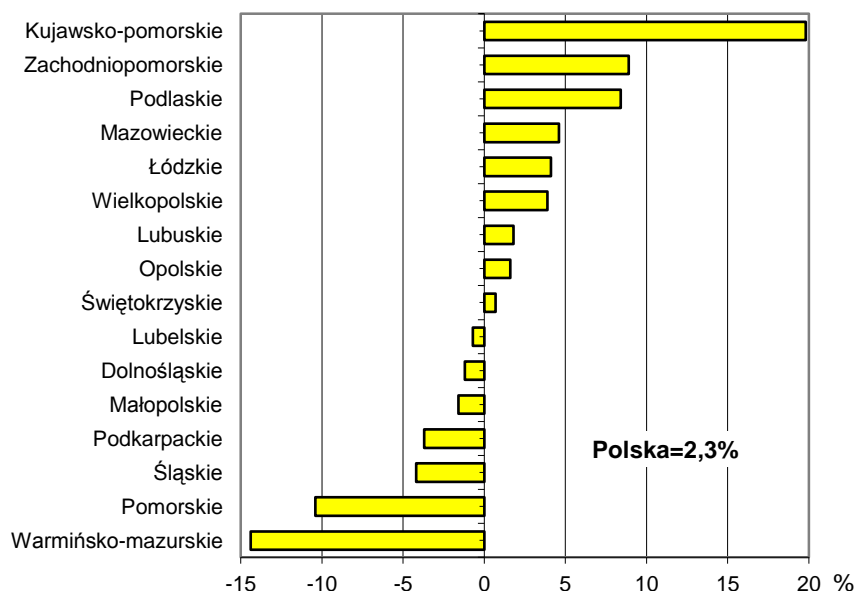
ROLNICTWO

Na rynku rolnym w czerwcu br., średnie ceny zbóż, z wyjątkiem targowiskowych cen pszenicy, były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Znacznie wyższe niż przed rokiem na obu rynkach były przeciętne ceny ziemniaków. Ceny skupu podstawowych gatunków żywca wykazywały niewielki spadek, a ceny mleka – wzrost. Przeciętna cena targowiskowa prosiąt na chów kształtowała się poniżej poziomu sprzed roku

Skup zbóż podstawowych (bez ziarna siewnego) łącznie z mieszankami zbożowymi w I półroczu 2013 r. był mniejszy o 8,2% niż w analogicznym okresie 2012 r. i wynosił 2407,3 tys. ton. W skali roku spadek skupu wystąpił w 10 województwach, w tym najgłębszy, ponad 20%, w śląskim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost skupu zbóż, w granicach od 2,8% w łódzkim do 25,7% w małopolskim.

Skup ziemniaków w I półroczu 2013 r. wyniósł 399,0 tys. ton, tj. o 8,6% więcej niż w I półroczu 2012 r. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku skup ziemniaków zwiększył się w 8 województwach, w tym największy wzrost odnotowano w świętokrzyskim. Natomiast najgłębszy spadek skupu wystąpił w lubuskim, podkarpackim i śląskim.

ZMIANY W SKUPIE ŻYWCA RZEŻNEGO W I PÓŁROCZU 2013 R.
(wzrost/spadek w skali roku w %)

W I półroczu 2013 r. **skup żywca rzeźnego** (w wbc) ogółem był o 2,3% wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku i wynosił 1609,3 tys. ton. Więcej skupiono żywca wołowego i drobiowego, mniej natomiast żywca wieprzowego. W skali roku wzrost skupu żywca rzeźnego odnotowano w 9 województwach, w granicach od 0,7% w świętokrzyskim do 19,8%

w kujawsko-pomorskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek skupu, w tym najgłębszy w warmińsko-mazurskim (14,4%) i pomorskim (10,4%).

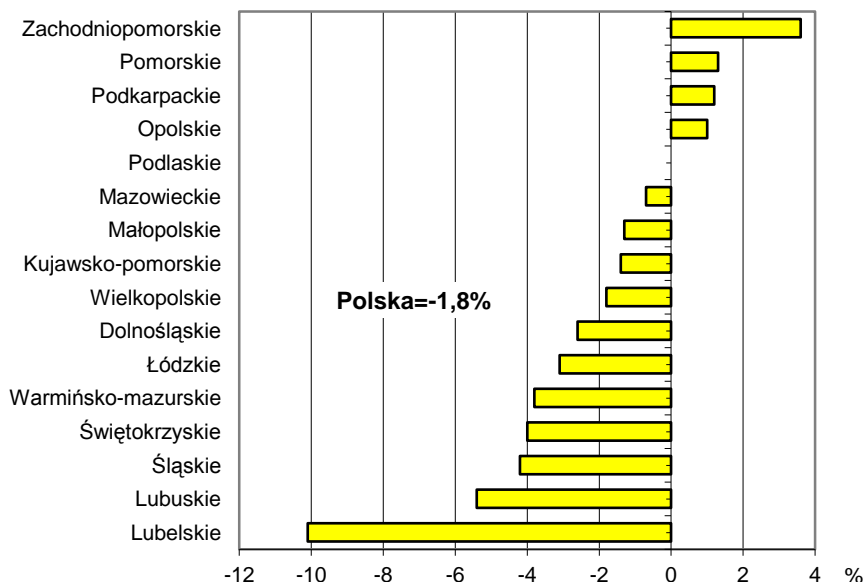
W skali roku **skup żywca wieprzowego** (w wbc) był o 2,5% mniejszy i wyniósł 716,1 tys. ton. Spadek skupu wystąpił w 10 województwach, w tym najgłębszy, o ponad 20%, w warmińsko-mazurskim, pomorskim i mazowieckim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost skupu w granicach od 9,5% w podlaskim do 35,1% w dolnośląskim.

W porównaniu z I półroczem ub. roku, **skup żywca wołowego** (w wbc) był większy o 8,8% i wyniósł 145,8 tys. ton. Wzrost skupu odnotowano w 10 województwach, od 1,9% w zachodniopomorskim do 38,4% w kujawsko-pomorskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek skupu, w tym najgłębszy w dolnośląskim (30,6%) i świętokrzyskim (23,9%).

Skup żywca drobiowego wyniósł 743,4 tys. ton i w skali roku był wyższy o 6,2%. Wzrost skupu odnotowano w 9 województwach, w granicach od 3,9% w opolskim do 18,8% w podlaskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek skupu, w tym najgłębszy odnotowano w małopolskim (8,4%).

W I półroczu br. skupiono 4755,3 mln l **mleka krowiego**, tj. o 1,8% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Mniej niż przed rokiem skupiono mleka w 11 województwach, w tym najgłębszy spadek skupu odnotowano w lubelskim (o 10,1%). Wzrost skupu odnotowano największy w zachodniopomorskim (o 3,6%). W województwie podlaskim skup mleka pozostał na poziomie sprzed roku.

ZMIANY W SKUPIE MLEKA KROWIEGO W I PÓŁROCZU 2013 R.
(wzrost/spadek w skali roku w %)

Na rynku rolnym w czerwcu br., średnie ceny zbóż, z wyjątkiem targowiskowych cen pszenicy, były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Ceny skupu podstawowych

gatunków żywca wykazywały niewielki spadek, a ceny mleka – wzrost. Znacznie wyższe niż przed rokiem były przeciętne ceny ziemniaków.

W czerwcu 2013 r. za 1 dt **pszenicy w skupie** płacono średnio 89,67 zł (o 1,1% mniej niż w czerwcu ub. roku). Średnie ceny pszenicy w 7 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwyższe notowano w mazowieckim (91,10 zł za 1 dt), a najniższe – w małopolskim (86,32 zł) i podkarpackim (86,93 zł). W skali roku spadek cen odnotowano w 9 województwach, w granicach od 0,1% w pomorskim do 3,4% w warmińsko-mazurskim. W czerwcu br. na **targowiskach** za 1 dt pszenicy płacono średnio 103,03 zł, tj. o 6,6% więcej niż przed rokiem. W 9 województwach ceny pszenicy były wyższe od przeciętnej w kraju, w tym najwyższe notowano na targowiskach w wielkopolskim (112,60 zł za 1 dt). Najmniej za pszenicę płacono w lubelskim (95,62 zł za 1 dt) i świętokrzyskim (95,73 zł). Wzrost cen odnotowano w 12 województwach (spośród 15 badanych), w granicach od 2,0% w łódzkim do 16,8% w podkarpackim. W pozostałych województwach za pszenicę płacono nieco mniej niż przed rokiem – w wielkopolskim o 0,9%, a w kujawsko-pomorskim i podlaskim po 0,7%.

W czerwcu br. za 1 dt **żyta w skupie** płacono średnio 64,79 zł (spadek o 23,8% w ujęciu rocznym). W 6 województwach (spośród 15 badanych) przeciętne ceny skupu żyta były wyższe od średniej krajowej, a najwyższą odnotowano w małopolskim (70,30 zł za 1 dt). Najmniej za żyto w skupie płacono w podkarpackim (51,48 zł za 1 dt). W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku spadek cen odnotowano we wszystkich badanych województwach, w tym w 8 w stopniu większym niż średnio w kraju. Na **targowiskach** za 1 dt żyta płacono średnio 75,65 zł, tj. o 9,4% mniej niż przed rokiem. Średnie ceny żyta w 7 województwach (spośród 14 badanych) były wyższe od przeciętnej w kraju, najwyższą odnotowano w zachodniopomorskim (94,00 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt żyta płacono w mazowieckim (66,36 zł za 1dt). Spadek cen odnotowano w 9 województwach (spośród 13 badanych), w granicach od 1,9% w podkarpackim do 15,3% w łódzkim. Więcej niż przed rokiem za żyto płacono na targowiskach w 4 województwach, przy czym w zachodniopomorskim cena żyta wzrosła w największym stopniu (o 14,6%).

W czerwcu br. przeciętna cena **ziemniaków w skupie** ukształtowała się na poziomie 79,33 zł za 1 dt i w skali roku zwiększyła się o 68,0%. Wzrost cen odnotowano we wszystkich badanych województwach (15). Przeciętne ceny skupu ziemniaków w 9 województwach były wyższe od średniej krajowej, a najwyższą odnotowano w wielkopolskim (135,41 zł za 1 dt).

Na **targowiskach za ziemniaki jadalne** w czerwcu 2013 r. płacono średnio 98,27 zł za 1 dt, tj. o 66,6% więcej niż w czerwcu ub. roku. W 9 województwach średnie ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za ziemniaki płacono na targowiskach w lubuskim (123,91 zł za 1 dt) i dolnośląskim (123,33 zł), a najmniej

w świętokrzyskim (73,40 zł za 1 dt) i lubelskim (73,52 zł). W skali roku wzrost cen ziemniaków jadalnych odnotowano we wszystkich województwach.

W czerwcu 2013 r. za 1 kg **żywca rzeźnego wołowego** (bydła bez cieląt) w skupie płacono średnio 6,18 zł, tj. mniej niż przed rokiem o 3,8%. W 6 województwach przeciętne ceny skupu były wyższe od średniej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca wołowego wynosiła od 5,52 zł w pomorskim do 6,77 zł w lubelskim. Spadek cen odnotowano w 13 województwach, w granicach od 0,3% w mazowieckim do 9,5% w pomorskim. W skali roku przeciętne ceny żywca wołowego wzrosły w lubuskim (o 4,1%), dolnośląskim (o 2,2%) i śląskim (o 0,6%).

Przeciętna cena skupu **żywca rzeźnego wieprzowego** w czerwcu 2013 r. wynosiła 5,56 zł za 1 kg i była o 1,2% niższa niż w czerwcu 2012 r. W 4 województwach przeciętne ceny skupu żywca wieprzowego były wyższe od średniej krajowej, a najwyższą zanotowano w lubuskim (6,22 zł za 1 kg). Najmniej za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono w podkarpackim (5,18 zł) i pomorskim (5,19 zł). Spadek cen odnotowano w 11 województwach, w granicach od 0,6% w łódzkim do 9,7% w kujawsko-pomorskim. W województwie małopolskim przeciętna cena żywca wieprzowego pozostała na poziomie sprzed roku. Natomiast największy wzrost ceny odnotowano w dolnośląskim (o 11,7%) i lubuskim (o 11,6%).

Na targowiskach w czerwcu br. za 1 **prosię na chów** średnio płacono 165,43 zł, tj. o 3,2% mniej niż przed rokiem. Średnie ceny prosiąt w 7 województwach (spośród 11 badanych) były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za prosię płacono w śląskim (211,11 zł), a najmniej w mazowieckim (147,50 zł). Spadek cen odnotowano w 7 województwach, w granicach od 3,1% w warmińsko-mazurskim do 9,8% w śląskim. Więcej niż przed rokiem za prosię do dalszego chowu płacono w 4 województwach, w tym największy wzrost odnotowano w wielkopolskim (o 8,2%).

W czerwcu 2013 r. w skupie za 100 l **mleka krowiego** płacono 127,50 zł, tj. więcej o 11,9% niż przed rokiem. Rozpiętość cen skupu mleka za 100 l wynosiła od 114,17 zł w małopolskim do 137,57 zł w lubuskim. Średnie ceny skupu mleka w 7 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju. W skali roku wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 4,9% w podkarpackim do 16,0% w kujawsko-pomorskim.